© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

ЗАХОДНЕБЕЛАРУСКАЯ ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА *ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.*

ПАГОНЯ

№ 13 (112) *7 – 13 красавіка 1995 г.* *Кошт 300 рублёў*

ГЕНЕРАЛЬНАЯ ПРАКУРАТУРА СЬЦЬВЯРДЖАЕ, ШТО ЛУКА МУДЗІШЧАЎ І ПРЭЗІДЭНТ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА - АДНА АСОБА

Менавіта гэтая недарэчнасьць вынікае з візіту ў рэдакцыю "Пагоні" сьледчага па асоба важных справах пры Генеральным пракуроры Рэспублікі Беларусь В.Камароўскага. Ён паведаміў, што па факту публікацыі ў нашай газеце верша "З чарнавых накідаў Ведзьмака Лысагорскага" Генеральнай пракуратурай узбуджана крымінальная справа па артыкулу 188 Крымінальнага кодэкса. Высьветлілася, што лірычны герой гэтага верша - Лука Мудзішчаў - зьяўляецца прадстаўніком улады, бо артыкул 188 прадугледжвае пакараньне за "зьнявагу прадстаўніка ўлады ў сувязі з выкананьнем службовых абавязкаў".

- Не, - запярэчыў спадар Камароўскі, - прадстаўніком улады зьяўляецца прэзідэнт Лукашэнка. А ён і Лука Мудзішчаў - ёсьць адна і тая ж асоба.

У падцьверджаньне сваіх слоў Валеры Міхайлавіч здаля паказаў ліст са шматлікімі подпісамі акадэмікаў і дактароў, якія ў выніку экспертнага аналізу ўстанавілі падобны абсурд.

На думку рэдактара нашай газеты дэпутата Вярхоўнага Савета Міколы Маркевіча, мастацкі вобраз спадара Лукі Мудзішчава ня можа атаясамляцца з вядомым "змагаром" з інфляцыяй ды мафіяй. У сувязі з гэтым, Мікола Маркевіч адмовіўся даваць паказаньні ў гэтай справе, дадаўшы ў пісьмовым тлумачэньні, што "праваахоўчая сістэма Рэспублікі Беларусь ня здольна аб'ектыўна і непрадузята разглядаць справы такога роду".

Ілюстрацыяй гэтых слоў стаў прыклад, калі, нягледзячы на шматлікія спробы, грамадзянін М.М.Маркевіч так і ня здолеў прыцягнуць да судовай адказнасьці грамадзяніна А.Р.Лукашэнку за публічную абразу і хлусьню.

В.Л.

НА МЫТНІ ХАПАЕ ПРАЦЫ

Указ прэзідэнта, які забараняе прадаваць тытунёвыя і алкагольныя вырабы імпартнай вытворчасьці без акцызнай маркі дадаў працы гарадзенскім мытнікам. Мытнікі саматуж наклейваюць акцызныя маркі на гэтыя тавары. Праца нялёгкая. Набыць жа каштоўную маркіровачную лінію за 150 тысяч долараў, каб паскорыць працэс клейкі, пакуль што няма магчымасьці з-за недахопу сродкаў.

Аднак, новы акцызны падатак на тытунь і алкаголь ўжо сёньня наносіць немалыя шкоды. Так, адна галандзкая фірма, што пастаўляла сьпірт на Беларусь, вярнула свой груз вагой у 105 тон назад. Прычына - высокі акцызны падатак.

Г.А.

АБУТНІКІ ВЫЙШЛІ НА ВУЛІЦУ

6 красавіка работнікі акцыянернага таварыства "Гроднаабутак" сустрэлі гэты дзень не на працоўным месцы, а перад уваходам на прадпрыемства. Яны патрабавалі павышэньня і заробку і своечасовай яго выплаты, выказвалі незадаволенасьць дзейнасьцю адміністрацыі і прафкаму, патрабавалі зьмены статуса прадпрыемства, якое некалькі гадоў таму было дзяржаўным.

Не знайшоўшы агульнай мовы з начальствам, працаўнікі выйшлі на вуліцу Савецкіх пагранічнікаў, перакрыўшы рух грамадзкага транспарту.

А.ДУК.

ГУЛЬНЯ, НЯ ВАРТАЯ СЬВЕЧАК

1 красавіка гарадзенцы не маглі не заўважыць, што з паліц і прылаўкаў дзяржаўных і камерцыйных кропак гандлю зьніклі алкагольныя і тытунёвыя вырабы замежнай вытворчасьці. Як вядома, з гэтага дня, згодна Указу Прэзідэнта РБ А.Лукашэнкі, на тэрыторыі краіны забаронена іх рэалізацыя без папярэдняй маркіроўкі.

Зразумела жаданьне прэзідэнта папоўніць рэспубліканскі бюджэт за кошт спагнаньня акцызнага падатку і пасадзейнічаць павялічэньню попыту на аналагічную прадукцыю айчынных вытворцаў. Але ж чаму ізноў усё робіцца насуперак інтарэсам значнай часткі народа (за кошт яго кашалькоў і здароўя), пра які ў сваіх прамовах нярэдка ўспамінае А.Лукашэнка? Бо цана на шэраг імпартных алкагольных і тытунёвых вырабаў да 1 красавіка была значна ніжэйшый за айчынныя аналагі. А якасьць? Цяжка параўноўваць "Космас", які выробляецца на Гарадзенскай тытунёвай фабрыцы, не кажучы пра іншыя больш нізкага класу віды цыгарэт, і адпаведны яму па цане "West". А "Празрыстую" і "Rasputin"?

Безумоўна, гандаль, як дзяржаўны, так і не дзяржаўны, пасьля маркіроўкі замежных тавараў ускосна перакладуць аплату акцызнага падатку на плечы спажыўцоў, прыплюсаваўшы яго памер да ранейшай цаны на іх. Гэта прывядзе да зьніжэньня попыту і, як вынік, аб'ёмаў продажу гэтай прадукцыі. Такім чынам, вядікай прыбаўкі бюджэт не атрымае. Дык ці вартая гульня сьвечак? Тым больш, што вялікія сумы грошай будуць, як кажуць, трапляць міма касы, бо кемлівыя прыватныя гандляры і камерсанты, не асабліва хаваючыся, працягваюць гандляваць немаркіраванымі і будуць рабіць гэта надалей, нягледзячы ні на што.

С.РЭЎКА.

РОЎНАСЬЦЬ - ПА-ЛУКАШЭНКАЎСКУ

30 сакавіка Прэзідэнт РБ А.Лукашэнка падпісаў Указ "Аб забесьпячэньні роўных магчымасьцей грамадзянам пры падрыхтоўцы і правядзеньні выбараў у дэпутаты Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь". Але ж, наўрад ці ён будзе выкананы, належным чынам, бо кантраляваць будуць тых, хто не падабаецца А.Лукашэнку ці яго паплечнікам.

Гэтым Указам выканкамам і акруговым выбарчым камісіям прадпісваецца "весьці ўлік выпадкаў агітацыі, якая распальвае сацыяльную, нацыянальную або рэлігійную нянавісьць, заклікае да захопу ўлады, гвалтоўнай зьмены канстытуцыйнага ладу, парушэньня цэласнасьці дзяржавы". Але ж пры жаданьні, любое выказваньне , у якім будзе крытыкавацца існуючае ў рэспубліцы становішча, можна падвесьці пад "крымінал".

Артыкул з Закона аб друку Рэспублікі Беларусь прадугледжвае, што грамадзяне краіны маюць права "выкарыстоўваць і распаўсюджваць інфармацыю пры дапамозе друку і іншых сродкаў масавай інфармацыі, свабодна выказваць праз іх свае думкі, погляды і перакананьні". Затое пункт пяты Указа прадугледжвае, што "выступленьні кандыдатаў" павінны ажыцьцяўляцца "выключна ў мясцовых сродках масавай інфармацыі ў адпаведных выбарчых акругах" (няўжо ў кожнай выбарчай акрузе прэзідэнт створыць па газеце?).

Прэзідэнцкі Указ таксама дыскрымінуе кандыдатаў у дэпутаты, якія працуюць у дзяржаўных установах, прадпрыемствах і арганізацыях, бо ім забараняецца на перыяд удзелу ў выбарах працягваць "выкананьне сваіх службовых абавязкаў".

Дык якія "роўныя магчымасьці" меў на ўвазе А.Лукашэнка, падпісваючы Указ N 124?

А.ВОЛАТ.

У ДЭПУТАТЫ КРОКАМ - РУШ!

Менавіта так дзейнічае лідзкая міліцыя, выконваючы загад вышэйшага міліцэйскага кіраўніцтва. Свае кандыдатуры ў дэпутаты Вярхоўнага Савета выставілі: па 133-й Чырвонаармейскай акрузе - начальнік гарадзкога аддзела ўнутраных спраў сп.Макаранка, па 134-й Камсамольскай - яго намесьнік сп.Гаўрылаў, па 135-й Сельскай - начальнік РАУС сп.Урлік. Што ж, мабыць, усе злачынцы злоўлены, парадак наведзены, рэкет задушаны, а валютчыкі пасаджаны, час заняцца справамі дзяржаўнымі.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

І ПАКУЛЬ ЯШЧЭ ЁСЬЦЬ СІЛЫ...

- Мікалай Аляксандравіч,тое, што мы прачыталі Ваша імя ў сьпісе кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета, пэўна, нікога не зьдзівіла. На Гарадзеншчыне Вас добра ведаюць, як актыўнага прыхільніка дэмакратычнага руху. Але ж такім людзям больш за ўсё і дастаецца?.

- Так, Вы маеце рацыю. 30 жніўня 1994 года загадам па універсітэту была вераломна перапынена мая навуковая і педагагічная дзейнасьць, якая працягвалася без малога сорак гадоў. Па сутнасьці звольнены быў за праўдашукальніцтва, за іншадумства. Народны суд Ленінскага раёна аднавіў мяне на працы. Але кіраўніцтва універсітэта не дае мне магчымасьці ажыцьцявіць распрацаваную мной праграму падрыхтоўкі настаўніка-дасьледчыка, спрабуе пазбавіць мяне радасьці, якую дае выкладчыцкая праца, лучнасьць са студэнтамі.

- Зараз Вы ўзначальваеце гарадзенскае гарадзкоге аддзяленьне Беларускай дэмакратычнай арганізацыі ветэранаў, зьяўляецеся сябрам Цэнтральнай рады БДАВ?

- Беларуская дэмакратычная арганізацыя ветэранаў зьяўляецца добрахвотнай грамадзкай арганізацыяй і складаецца з ветэранаў вайны, працы, узброеных сілаў, ахвяр палітычных рэпрэсій. Мы ставім перад сабой мэту: клопат аб сацыяльна-эканамічных і асабістых правах ветэранаў (некаторыя з іх ужо атрымалі матэрыяльную дапамогу), аб іх удзеле ў грамадзкім жыцьці, выхаваньні ў моладзі нацыянальнай сьвядомасьці, пачуцьця гонару за свой народ. У нас распрацаваныя такія праграмы як"Спадчына","Экалогія", "Ветэраны - школе".Сябры рады выступаюць на старонках газет і часопісаў з артыкуламі па актуальных праблемах жыцьця рэспублікі Беларусь.

Стаўшы старшынёй Рады Гарадзенскага аддзяленьня БДАВ, знайшоў прымяненьне сваім "творчым сілам", але ўжо ў іншай галіне - грамадзка-палітычнай. Тут таксама для ўсіх нас непачаты край працы, і ня толькі перад выбарамі.

- Вашы артыкулы і выступы на тэлебачаньні і радыё ў падтрымку суверэнітэта Рэспублікі Беларусь і яе нацыянальнай сымболікі, у абарону сацыяльна-эканамічных і іншых правоў ветэранаў прынесьлі Вам шырокую вядомасьць.

- Кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета рэспублікі Беларусь мяне вылучыла рэспубліканская канферэнцыя Беларускага аб'яднаньня ветэранаў. Вылучэньне падтрымалі Гарадзенскай абласное таварыства ахвяраў палітычных рэпрэсій (старшыня П.А.Жук) і Таварыства польскіх ветэранаў Сусьветнай Федэрацыі (старшыня А.Ф.Валіньскі).

- Калі зайшла гаворка пра Мельнікава-кандыдата, то нашым выбаршчыкам, ды і ўвогуле ўсім чытачам "Пагоні" цікава будзе даведацца пра Ваш жыцьцёвы шлях...

- Я родам з Магілёўшчыны. Нарадзіўся ў 1924 годзе ў сялянскай сям'і, якая была рэпрэсавана. Тры гады разам з бацькамі я знаходзіўся ў лагеры на Поўначы - у Валагодзкай вобласьці, адкуль мяне скралі сваякі. Потым жыў і вучыўся ў Алтайскім краі ў вельмі дарагога для мяне чалавека - майго дзядзькі. У 1940 годзе паступіў у Магілёўскі педінстытут. Бараніў Магілёў, быў у партызанскім атрадзе "Беларусь", камандаваў аддзяленьнем, рэдагаваў газету. Потым ваяваў у шэрагах Савецкай Арміі. Удзельнічаў у штурме Кёнігсьберга. Пасьля заканчэньня літаратурнага факультэта Магілёўскага педінстытута, а пазьней асьпірантуры, працаваў у вышэйшай школе. З 1986 па 1993 год узначальваў кафедру рускай і замежнай літаратуры Гарадзенскага дзяржуніверсітэта імя Я.Купалы.

- Неад'емнаю часткаю Вашага жыцьця і педагагічнай дзейнасьці сталі Вашы навуковыя працы.



- На маім рахунку, калі можна так сказац пяць кніжак, дзесяткі артыкулаў па праблемі методыкі выкладаньня літаратуры і педагогік. Набыткі гэтых прац выкарыстоўваюцца ў навучальным працэсе педінстытутаў, універсітэтаў і сярэдніх школ. На мае навуковыя працы спасылаюцца многія дасьледчыкі.

- Напрыканцы гаворкі не магу ўстрымацца ад традыцыйнага, пытаньня: у чым Вы бачыце асноўны сэнс сваёй грамадзка-палаітычнай дзейнасьці?

- Каб ня быць чарговым балбатуном не абяцаць многа, як кажуць, "залатыя горы", а палюдзку рабіць сваю няхай і не вялікую, не глабальную, а канкрэтную справу.

Гутарыў А.ДЗЕМІДОВІЧ.

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

© PDF: Kamunikat.org 2012
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

КАСТУСЬ ЖЫНЬ: «БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ ФРОНТ – ГЭТА НАДЗЕЙНАСЬЦЬ, СУМЛЕННАСЬЦЬ, ПРАФЕСІЯНАЛІЗМ»

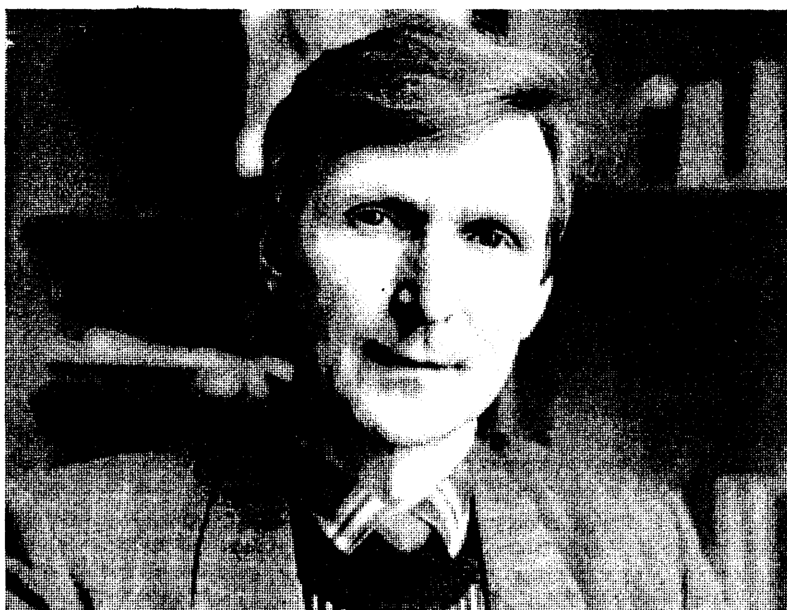
Кастусь Жынь нарадзіўся ў 1947 годзе. У 1971 скончыў энергетычны факультэт Беларускага палітэхнічнага інстытута. Працуе начальнікам аддзела капітальнага будаўніцтва на вытворчым аб'яднаньні "Гродназнерга". Тры гады таму спадар Жынь быў абраны сябрамі Гарадзенскай арганізацыі Народнага Фронту старшынёй гарадзкой рады БНФ. Жонка па прафесіі - таксама інжынер-электрык. Працуе на гарадзкой АТС N 4. Сям'я Жынёў мае дарослую дачку, якая вучыцца на другім курсе факультэта беларускай філалогіі і культуры ГрДзУ.

- Спадар Кастусь, як мне вядома, у Вас наогул няма вольнага часу: праца на аб'яднаньні, небестурботная пасада старшыні гарадзкой рады Беларускага Народнага Фронту. Ці не зашмат?

- Не, ні ў якім разе. Беларускі народны фронт доўгі час шляхам аб'яднаньня прыхільнікаў рынкавых рэформаў і беларускага нацыянальнага адраджэньня заваяваў сабе высокі аўтарытэт. Мы заўсёды былі пасьлядоўнымі ў сваіх справах, прагнозах, большасьць з якіх спраўдзілася. Шкада, што наш народ такі даверлівы і спакусіўся на папулісцкія заявы кар'ерыстаў. Але досыць глуміцца з народа. Мы жадаем прыйсьці да ўлады, каб абараніць нашых грамадзян ад спакусьлівай маны, бо Беларускі Народны Фронт - гэта надзейнасьць, сумленнасьць, прафесіяналізм.

- Уявім сабе, што Беларускі Народны Фронт прыйшоў да ўлады.

- Праграма Беларускага Народнага Фронту была прынята напрыканцы сёлетняга сакавіка. Найперш, на маю думку, неабходна дбаць, каб добра і заможна жыў .сярэдні просты чалавек. Таму рэформы ў інтарэсах дабрабыту чалавека - гэта галоўнае. Што я бачу пад словам рэформы. Першае, - увядзеньне нацыянальнай валюты, ільготнае падаткаабкладаньне вытворцаў, што прывядзе да значнага росту заробку рабочых, створыць магчымасьць утварэньня новых працоўных месцаў. Другое, - прагрэсіўны падатак на нерухомасьць, на шыкоўныя асабнякі, для папаўненьня пеньсіённага фонда . Трэцяе, - Закон аб зямлі, які б гарантаваў права працаваць на зямлі. Чацьвёртае, - продаж дзяржмаёмасьці і скіраваньне выручаных сродкаў на сацыяльныя праграмы. Пятае, - дзяржава павінна служыць людзям. Гэта няпоўны пералік маіх задумаў. Але абяцаць многае людзям я ня буду. Галоўнае - у найбліжэйшыя гады распачаць рэформы. Вынік прыйдзе і народ зразумее, хто творыць дзеля праўды, а хто дзеля ўласнай выгоды. Галоўнае зараз - аб'яднаць народ пад ідэяй умацаваньня нашай дзяржаўнасьці, бо толькі дзяржава можа быць гарантам для сваіх грамадзян, і мы павінны разам адбудаваць наш беларускі дом.



- Але ж пэўныя сілы імкнуцца зруйнаваць наш дом праз рэферэндум аб двухмоўі, пераглядзе дзяржаўнай сымболікі?

- Гэтым сілам хочацца пасеяць смуту і недавер паміж людзьмі. Упэўнены, што ў нас на Гарадзеншчыне гэта ня пройдзе. Я лічу, што на Беларусі ўсяго 20-25% людзей, якія трызьняць мінуўшчынай. Ім трэба напомніць, што зьнішчыць, зьняважыць нашу беларускую годнасьць ім не пад сілу, бо ў грамадзян Беларусі адзіныя магілы як на каталіцкіх, так і на праваслаўных могілках. На Беларусі мы будзем бараніць сваю Радзіму ўсімі законнымі сродкамі. Болей галаву мы ня схілім перад тымі, хто хоча бачыць нас прыніжанымі.

- Што яшчэ акрамя працы і змаганьня за ідэі Беларускага Народнага Фронту любіць рабіць інжынер-электрык К.Жынь?

- Люблю чытаць, асабліва кнігі па гісторыі Беларусі. У паэзіі аддаю перавагу творам Ніла Гілевіча і Уладзіміра Корбана. Люблю самадзейнае мастацтва. Сам чытаю беларускі гумар і сатыру са сцэны.

- Дзякуй Вам, спадар Кастусь, і жадаю посьпехаў.

Распытваў Г.АСТРОЎСКІ.

У рэдакцыю "Народнай газеты", дэпутатам Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь

Гарадзенскае Таварыства ахвяр палітычных рэпрэсій цалкам падзяляе пазіцыю тых палітычных партый, народных рухаў, грамадзкіх аб'яднаньняў, дэпутацкіх фракцый, якія прызнаюць ініцыяваны прэзідэнтам рэферэндум 14 траўня палітычна недарэчным, юрыдычна незаконным, а па крытэрыях прыкладной сацыялогіі, як навукі аб грамадзкай думцы, некарэктным. Калі мы ў ліку многіх іншых грамадзян Беларусі ў поўнай адпаведнасьці з законам сабралі неабходную колькасьць подпісаў за правядзеньне рэферэндума аб датэрміновых выбарах Вярхоўнага Савета, народу было адмоўлена ў праве выказаць сваю думку. Тым самым цяперашні склад Вярхоўнага Савета безумоўна запляміў сябе перад выбаршчыкамі і гісторыяй.

Наша арганізацыя не палітычнаая, а грамадзкая - дабрачынная, праваабарончая і гісторыкаасьветніцкая. Але само наша жыцьцё, палітычны вопыт, лёс ахвяр таталітарнага камуністычнага рэжыма з яго самавольствам і беззаконьнем, лёс вязьняў ГУЛАГа, сьпецпасяленцаў, удоў і сірот "ворагаў народа", абавязвае нас да сьвядомага і адказнага палітычнага выбару.

У рэспубліцы ідзе перадвыбарчая кампанія, адбудуцца першыя свабодныя дэмакратычныя выбары дэпутатаў Вярхоўнаагаа Савета. Дай Бог, разабрацца у гэтай складанай сытуацыі, калі палітычная структура грамадзтва яшчэ не сфармавалася. І ня трэба ўскладняць і без таго няпросты выбар адначасовым правядзеньнем рэферэндума дый выбарамі ў мясцовыя Саветы таксама. Гэта толькі заблытвае выбаршчыкаў і замест кансалідацыі абвострыць канфрантацыю ў грамадзтве.

Мы заклікаем вас пачуць наш голас, не дапусьціць незаконнага травеньскага рэферэндума, годна завяршыць дзейнасьць Вярхоўнага Савета гэтага скліканьня. Не бярыце грэх на душу, пакіньце гэтыя праблемы новаму скліканьню, больш лігітымнаму і незаганнаму ў цэйтнот.

П.ЖУК,
Старшыня Таварыства;
А.ФІРСАЎ,
адказны сакратар.

КЕЗ АБВІНАВАЧВАЕ КАРПЕНКУ

Як стала вядома, першы намесьнік старшыні КДБ В.Кез падае ў суд на лідэра партыі Народнай згоды Генадзя Карпенку. Валеры Кез падрыхтаваў для накіраваньня ў суд іскавую заяву аб абароне гонару і сумленьня. У якасьці адказчыка будзе выступаць спадар Карпенка, які на сесіі Вярхоўнага Савета ў зьневажальных выразах выказаўся аб спадары Кезе.

Чакаецца, што заява прыйдзе ў судовыя органы не пазьней канца бягучага тыдня.

ЗЯНОН ПАЗЬНЯК ЛІЧЫЦЬ, ШТО ЎКАЗАМ ПРЭЗІДЭНТА АБ ВЫБАРАХ ЗАЦІКАВЯЦЦА Ў ЭЎРОПЕ

Лідэр Беларускага народнага фронту Зянон Пазьняк, камэнтуючы ўказ прэзідэнта аб выбарах, выказаў упэўненасьць, што тэкст указа абавязкова зацікавіць Камітэт па правах чалавека ААН, Эўрапарламант і Савет Эўропы. Пералічыўшы артыкулы Канстытуцыі, якія сваім указам парушыў Аляксандр Лукашэнка, Зянон Пазьняк падкрэсьліў, што зьяўленьне такога ўказа магчыма толькі ў краіне, дзе пры ўладзе знаходзіцца хунта. Экс-сьпікер парламанту Станіслаў Шушкевіч таксама згадаў, што зьяўленьне гэтага ўказу выглядае дзіўна, паколькі на Беларусі ўжо прыняты Закон аб выбарах народных дэпутатаў. Спадар Шушкевіч ня выключыў, што ў хуткім часе ўказ прэзідэнта можа трапіць у Канстытуцыйны суд для разгледжаньня на прадмет яго адпаведнасьці Канстытуцыі.

ЗГОДНА ЎКАЗУ, ПАЎНАМОЦТВЫ ПРЫПЫНЯЮЦЦА

У прэзідэнцкім камітэце па барацьбе з карупцыяй сьпее крызіс ўлады. Справа ў тым, што ўсё нешматлікае кіраўніцтва камітэта - старшыня Юры Малумаў і яго намесьнік Мікалай Карпіевіч - вырашылі балатавацца ў парламант.Таму, згодна прэзідэнцкаму ўказу N 124, яны абавязаны прыпыніць выкананьне сваіх службовых паўнамоцтваў.

СІМ

АБ ЧЫМ МАЎЧАЦЬ НЕЛЬГА

Калі прачытаў у "Народнай газеце" адкрыты ліст Зьдзіслава Вальняровіча да прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, то ў сэрцы ўскалыхнулася туга і боль па мінуўшчыне. Шчырыя, праўдзівыя словы аўтара выказалі вялікі клопат аб Бацькаўшчыне, не падзяліць які можа толькі здраднік і манкурт.

На жаль, ня ўсе грамадзяне Беларусі падзяляюць гэты клопат. І перадусім усенародна абраны прэзідэнт. Што яму традыцыі, гісторыя, культура народа.Для яго і тых, хто супраць, гісторыя і традыцыі пачаліся з кастрычніка 1917 года. Яны прагнуць зьменаў,а дакладней - рэваншу. Рэваншу за прайграны жнівень 1991 года, за Віскулі. Сваю злосьць гэтыя людзі выліваюць на беларушчыну.Вымешчваюць цынічна, нахабна, жорстка. Парушаюць канстытуцыю, самавольна здымаюць з працы людзей (выпадак з галоўным рэдактарам "Народнай газеты" Іосіфам Сярэдзічам яскравы таму прыклад). Але наталіць сваю прагу нянавісьці ім мала, ім патрэбны абразы. Абразы, якія высьмеялі б народ, яго годнасьць, яго душу. І яны прыдумалі, як абразіць гэты народ. "Рэферэндум, вось развязка, хай народ сам сябе аплюе, а мы будзем пацяшацца", - мараць яны. Пойдзе народ на павадку ў іх, і яны дамогуцца ўсяго, а галоўнае - неабмежаванай ўлады. Ня што будзе ён здольны той народ, калі ён сам сябе на рэферэндуме вынес прысуд? І гэта чорная, брудная справа прэзідэнта і яго памагатых можа зьдзейсьніцца, калі мы будзем напярэдадні выбараў і рэферэндума маўчаць. Менавіта на гэта і разьлічваюць ворагі нашай незалежнасьці, мовы, гісторыі. Ня ведаю, як з усімі, але наконт мяне яны пралічыліся. Маўчаць я ня буду, бо ведаю, што я не самотны ў сваіх перакананьнях, бо я маю адказнасьць за сваю Бацькаўшчыну. За яе ў сталінскіх ГУЛАГах аддаў маладосьць, за яе і зараз, калі жыцьцё на восьмым дзесятку, не пашкадую нічога. Мне кажуць, што наш бел-чырвона-белы штандар ня наш. Хлусьня гэта! Пад гэтым штандарам нашы продкі перамаглі крыжакоў на Грунвальдзкім полі. Пад гэтым штандарам была абвешчана Беларуская Народная Рэспубліка. Гэтага нельга адмовіць, нельга забараніць, як нельга забараніць народную памяць. Памяць - найкаштоўнейшая рэч, якую мае народ. Пра народную памяць і пра народныя традыцыі таксама нельга забываць. Я ж у сваім кароткім допісе спасылаюся толькі на адзін прыклад. Будучы юнаком у 1938 годзе на роднай Клечычшчыне мы з бацькам нарыхтоўвалі дровы ў лесе. Спазьніліся і заначавалі ў лясной вёсцы. Начавалі ў селяніна па мянушцы "сацыяліст". Мясцовыя людзі звалі яго так за тое, што ў яго хаце заўжды было людна. Не выключэньнем быў і гэты вечар. Вяскоўцы спрачаліся аб усім, як кажуць, па парадку. Найбольш было спрэчак пра наш беларускі сьцяг, пра будучыню роднага краю. Яно і вядома - у паветры пахла вайной. Сяляне, што ўсё жыцьцё непакладаючы рук працавалі на зямлі, вельмі востра адчувалі небясьпеку. Таму клопат іх пра лёс Радзімы мне быў зразумелы. Калі ж спор пра сьцяг дасягнуў свайго апагею, то апальны за польскімі ўладамі, яшчэ расейскі "царскі вучыцель" па прозьвішчу Груша выславіўся так: "Сьцяг беларускаў бел-чырвона-белы, як сьвітка белая, перавязаная чырвоным пасам". Вось такі быў тады народ беларускі, які незабыў сваю гісторыю, традыцыі і турбаваўся аб лёсе Бацькаўшчыны. Няўжо гэты раз манкурты змогуць падмануць гэты народ?

У.КІСЕЛЬ,
г.Горадня.

ДВА АБЛІЧЧА «ПЕРАМОГІ»

Агнявыя крылы Другой сусьветнай вайны кранулiся нашай Бацькаўшчыны значна раней, чым той жа Расеі. Нямала лепшых сыноў і дачок Беларусі загінула ў сьмяротных абдымках вайны. Многія з тых, хто выжыў, не змаглі вярнуцца у родны край. Жывучы на эміграцыі, яны пільна сочаць за падзеямі на Радзіме. Афіцыйныя захады ўладных па сьвяткаваньню 50-х угодкаў перамогі над фашыстоўскай Нямеччынай на Беларусі вярэдзяць іх душы. Яны не жадаюць маўчаць, а хочуць сказаць сваё праўдзівае слова аб тых страшэнных агнявых гадах. Асабліва шмат допісаў з меркаваньнямі аб Другой сусьветнай вайне ад нашых суайчыньнікаў дасылаецца ў рэдакцыю часопіса "Зважай". Адзін з такіх лістоў трапіў і да нас у "Пагоню". Развагі аўтара ліста прапануем чытачам.

"Паважаны Кастусь!

Я не атрымаў яшчэ першы нумар "Зважай" за гэты год, але я паведамлю адрасу, як атрымаю. Мяне зараз непакоіць тое, што ты хутка пачнеш рыхтаваць наступны нумар за другі квартал 1995 года. А ў другім квартале будуць сьвяткаваць 50-годдзе перамогі над немцамі ў Другой сусьветнай вайне. І я прасіў бы цябе адзначыць гэтую гадавіну ў часопісе "Зважай".

Бо ў нас да гэтае гадавіны ўжо рыхтуюцца пад кіраўніцтвам нашага палітрука - усенародна выбранага прэзідэнта. Аб гутарцы яго з ветэранамі вайны (а савецкім афіцэрам немагчыма было быць, калі ты не ўступіў у камуністычную партыю) я напішу трохі далей. Зараз жа трохі адзначу, што менавіта ветэранам прэзідэнт абяцаў рэферэндум па пытаньнях дзяржаўнай сымболікі і двухмоўя ў адказ на іх просьбу аб тым, каб на юбілейных мерапрыемствах з нагоды гадавіны перамогі не было "фашысцкай" (гэта значыць - нацыянальнай) сымболікі.

А так прапагандысцкая шуміха ідзе, як і 10-15 гадоў таму назад, аб 1418 днях гераічнай барацьбы, аб гераізме абаронцаў Сталінграду, і ніхто нідзе не адзначае, што Другая сусьветная вайна цягнулася не 1418 дзён, а на 600 дзён больш, прычым трэцяя частка гэтага часу была патрачана немцамі на падзел Эўропы ў саюзе са Сталіным, што нямецкія афіцэры яшчэ ў канцы 1940 года хадзілі па майму Гародзяю, як па сваёй зямлі, ці зямлі акупаванай. Бо нямецкія афіцэры ў 1940 годзе адшуквалі тут немцаў і жадаючых выехаць з СССР у Нямеччыну (узамен за беларусаў, трапіўшых у палон у 1939 годзе і ўзамен за габрэяў з Польшчы). Тут ніхто ня хоча ўспамінаць аб тым, што "Бітву за Англію 1940 года" немцы вялі на савецкім бяньзіне, што ўваткнуўшы ў сьпіну нож першай краіне, якая аказала супраціўленьне нямецкай агрэсіі, жаўнеры "Красной Армии" праводзілі ў Берасьці парад перамогі над Польшчай разам з немцамі, як хаўрусьнікі. Кадры кінахронікі аб гэтым захаваліся, і я бачыў гэтых камісараў і генералаў побач з нямецкімі афіцэрамі на адным узвышэньні ў Берасьці. Яны былі сябрамі і хаўрусьнікамі, а пасьля той, хто папаў у палон да немцаў, быў ужо здрайцам. Толькі зараз, перад 50-годдзем перамогі, Ельцын рэабілітаваў паўтары мільёны чырвонармейцаў, якія прама з нямецких канцлагераў, дзе правялі 2,3 ці 4 гады, пераводзіліся ў савецкія канцлагеры яшчэ на 10 гадоў зьняволеньня. Толькі зараз лік гэтых выжыўшых у немцаў палонных занава арыштаваных саветамі быў афіцыйна апублікаваны. Мяркую, што ўвесь вольны сьвет схапіўся за галаву, бо Ельцын не рэабілітаваў тых палонных, што пайшлі да Уласава, у казачыя злучэньні, ды іншыя нацыянальныя атрады (мардзьвінаў, башкіраў, татараў ды іншых) і тых, хто не вярнуўся з нямецкага палону ў СССР, а застаўся з вызваліцелямі на Захадзе.

Зараз "героі Сталінградзкай бітвы" ня хочуць успамінаць аб "заградительных отрядах", якія стралялі ў сьпіны сваім, калі нехта не бег наперад, а вырашыў выбраць лепшую пазіцыю і адсунуўся назад. У Маскве аб гэтым пішуць, у Лукашэнкі - не. Тут, мабыць, "герои" і тыя, хто страляў сваім у сьпіны.

Вось што наконт гэтага піша дадатак да маскоўскай газеты для Беларусі "Аргументы и факты" - "Аргументы и факты в Беларуси" (за люты 1995 г.). Там, у артыкуле "СС и КПСС - крёстные родители египетских ракет?" напісана:

""А по утру мы проснулись" и вдруг оказалось, что "Санта-Клаус" Октября - немецкий шпион и убийца (Ленин - А.Б.), штурм Зимнего (палац цара - А.Б.) - бред сивой кобылы, а Великая Отечественная война вообще случилась по вине Сталина и его красных братишек. Мы вдруг с ужасом осознали, что такое пакт "Молотова-Риббентропа". Хотелось плакать от досады, читая в газетах о заградотрядах НКВД, которые сидели за Волгой, целясь (на всякий случай) в спины защитников Сталинграда.

В 1994 году мы вдруг узнали, что некоторые офицеры СС вместо Нюрнбергской скамьи подсудимых заняли кресла в органах государственной безопасности ГДР, сотрудничали с КГБ".

А.Баханчык

© PDF: Kamunikat.org 2012
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012



ГРАМАДЗТВА

МЕРКАВАНЬНІ

КРАСАВІК БУДЗЕ БОЛЬШ ПАЛІТЫЧНЫ, ЧЫМ РЭЛІГІЙНЫ

У нашай незалежнай Беларусі засталася ад былой савецкай імперыі адна заганная звычка - наладжваць палітычныя шоў-кампаніі падчас агульначалавечых і спрадвечных сьвят. Так станецца і ў красавіку, калі праваслаўныя і каталікі будуць адзначаць Вялікдзень. Але чаканьне традыцыйнага сьвята будзе адбывацца на брудным фоне палітычных баталій за месца пад сонцам - у Вярхоўным Савеце Беларусі. Паспрабуем прааналізаваць сітуацыю з пазіцыі нейтральнага назіральніка.

УСЕ РВУЦЦА ДА ЎЛАДЫ

Палітычныя партыі і рухі Гарадзеншчыны пачалі барацьбу за месцы ў парламаньце чамусьці з афіцыйных ветэранскіх арганізацый і камуністаў. Дзіўна было глядзець, як слабыя розумам і целам дзяды, а сярод іх нямала аселых вайскоўцаў-расейцаў, ,кінуліся ў свой "последний и решительный бюй". Божухна ты мой, дык некаторыя вылучаныя кандыдаты ў дэпутаты па стану здароўя ня толькі да Залі паседжаньняў Вярхоўнага Савета - да Скідаля не даедуць.

Як ня марылі члены партыі камуністаў Беларусі аб прытоку новых сіл,асабліва моладзі, але іхнія летуценьні павісьлі ў паветры. Вось і ў сьпісах кандыдатаў у парламант стракацяць прозвішчы добра знаёмых функцыянераў,якія таксама "ўсе ў гадах"...

Зачасьцілі на Гарадзенчышну і іншыя партыі. Так званая, напрыклад, партыя сацыяльнай справядлівасьці, ці, як яе інакш клічуць, "партыя Нятылькіна-Сіроцкага" . Першы прадстаўляе інвалідаў па зроку ў цяперашнім парламаньце, другі, Сіроцкі, - былы дырэктар Менскай партыйнай школы пры ЦК КПБ. Праграмы гэтай партыі , як і ПКБ, падобны ў адным - марамі аб "горадзе сонца", аб справядлівасьці сацыяльнай і д.п. На жаль, пад гэтыя праграмы не падведзена практычная база. І, хаця яны не такія папулісцкія, як лукашэнкаўскія, але лёс наканаваў ім нежыцьцяздольнасьць. Дарэчы, нічым закончыліся спробы функцыянераў партыі справядлівасьці завербаваць у свае рады некаторых журналістаў Горадні. Апошнія, да іх гонару, пакуль хочуць быць самімі сабой.

Вось адзін толькі штрых. Скажам, праз тры дні ў Менску адбудзецца з'езд гэтай партыі. Таму ейныя актывісты агітуюць уступаць нават тых, хто непадзяляе іх поглядаў на сітуацыю ў рэспубліцы.

- Нам патрэбна масавасьць, - угаворваюць яны. - А астатняе ня так хвалюе.

Згадваючы гэта, успомніў адзін эпізод з фармаваньня прэзідэнцкай "вертыкалі" ў Кастрычніцкім раёне Горадні. Калі першы "вертыкальны"- кандыдат Лосеў, прадстаўнік арганізацыі "Ачышчэньне", быў адзінагалосна " правалены" дэпутатамі, то сьпешна пачаліся пошукі іншых. Кінуліся туды-сюды - ёсьць дастойныя кандыдаты, але тыя падаліся ў камерцыю. Пачалі ўгаворваць аднаго, другога. Ня хочуць. Вось які довад:

- Я не падзяляў поглядаў Лукашэнкі, яго антыкрызісная праграма не вытрымлівае ніякай крытыкі. У рэшце рэшт я за яго не галасаваў, як буду працаваць у гэтай "вертыкалі"?

- Ня важна, - адказваюць высокія "вертыкальныя", - што ты не з прэзідэнтам. Гэта ня мае значэньня. Працуй ціхутка і ўсё...

- !?!

У мяне зьяўляецца сумненьне, што значная частка "вертыкальных" не падтрымлівае па многіх пазіцыях свайго боса. І невядома, якую палітыку яны будуць праводзіць падчас выбараў, каму аддаваць свае сімпатыі.

ШТО Я СКАЖУ СВАЙМУ СЫНУ

Мінулай восеньню мой сын атрымаў у школе заданьне скласьці аповяд пра нашы сымбалі -герб" Пагоню" і бел-чырвона-белы сьцяг. Куды толькі не зьвярталіся. Але найлепш і падрабязьней растлумачылі значэньне гэтых сьвятынь у культурна-асьветніцкім Фоньдзе "Бацькаўшчына". Хлапец быў проста акрылены, пачуўшы славутую легенду з гісторыі Беларусі. Успомнілася, як супраць гэтага выступалі дружным хорам гісторыкі КПСС і СССР, а таксама мясцовыя "абэцэдарскія". Радаваўся сын і я той заслужанай пяцёрцы ў дзёньніку за выдатны адказ на ўроку. І вось сёньня што я скажу сыну аб спробах зьнішчыць нашу дзяржаўную сымболіку? Вярнуць "сярпасты-малаткасты"? Як буду глядзець у вочы юнаму беларусу, чый дзед загінуў пры невядомых абставінах у пачатку вайны, як прыхільнік Беларускай Народнай Рэспублікі.

Спроба прэзідэнта перад выбарамі навязаць рэферэндум аб сымболіцы - гэта не што іншае, як спроба набраць ачкі ў барацьбе за ўладу, абапіраючыся на пэўныя (і немалыя!) антыбеларускія сілы ў рэспубліцы.

Няведаньне спадаром Лукашэнкам і яго атачэньнем гісторыі роднага краю (бывае, недавучылі, убілі ў галаву чужую ідэалогію) наводзіць на сумныя думкі. Гісторыя Беларусі, асабліва ў складзе Вялікага княства Літоўскага, прызнаецца гісторыкамі ўсяго сьвету як неперaўзыдзеная каштоўнасьць, як жамчужына сусьветнай гісторыі.

Дык ці трэба палітыку ад "саўгаса" занава перапісваць яе? Лепш было б узяцца за падручнік па гісторыі пачатковых класаў.

ЦЭНЗУРА ДРУКУ – ПЕРАДВЫБАРЧАЕ ШТУКАРСТВА

І зноў, "дзякуючы" пісьму з Гарадзеншчыны, пасьля рэдактара "Рэспублікі," разьвітаўся з пасадай рэдактар "Народнай газеты" Іосіф Сярэдзіч. Чалавек, які нядаўна перад усёй краінай сказаў прэзідэнту: "Як Вам ня сорамна, Аляксандр Рыгоравіч!".

Пазіцыя амаль усёй беларускай прэсы ў адносінах да прэзідэнта - неканструктыўная. Не, яна не нясе пагрозу Беларусі, яе суверэнітэту. Наадварот, сьмелае слова ой як непадабаецца бяздарным палітыканам. Асабліва цяпер, калі прэса апынулася ў цэнтры палітычнай барацьбы за ўладу. І было б недаравальна каманьдзе Лукашэнкі, каб яна зараз стала безкантрольнай. Але будзь прэзідэнт больш пакладзісты да прэсы, каб ён раіўся з ёй, нават і аб тым, чаму з 10 ліпеня і да дня сёньняшняга нічога не зьмянілася, - ён бы знайшоў сярод журналістаў шмат прыхільнікаў.

Мне здаецца, на гэты жандарскі выпад будзе ня толькі калектыўны эўрапейскі адпор, але і міжнародная рэакцыя. Бачыце, над нашым свабодным словам, над нашай думкай патрэбен кантралёр, так званы "наглядальны савет". Інакш кажучы, жандар з дубінкай. Ну, недзе ў трунах неспакойна варочаюцца Іосіф Вісарыёнавіч і Суслаў. Яны гэта рабілі выдатна!

ЯКІЯ ШАНЦЫ Ў НАРОДНАГА ФРОНТА

Яны вялікія. Асабліва, калі разам з Грамадой і іншымі патрыятычнымі сіламі да выбараў яны, як пісаў наш класік,"выйдуць шчыльнымі радамі". Гэтую сілу падчас наведваньня Горадні публічна прызнаў і кіраўнік Партыі народнай згоды Генадзь Карпенка. А гэты палітык слоў на вецер ня кідае.

Мне даводзілася ўдзельнічаць у акцыях Народнага Фронта ў Горадні. Любы збор подпісаў, а іх праводзілася нямала, выяўляў, што ідэі Адраджэньня ў асноўным падтрымлівае моладзь. Апытаньні, праведзеныя ў розных калектывах, паказваюць, што за Народны Фронт на выбарах у Вярхоўны Савет будуць галасаваць настаўнікі, студэнты, сельская інтэлігенцыя, урачы, спароўцы, невялікая частка калгасьнікаў і іншыя.

Вельмі правільна, што лідэры Народнага Фронту падаліся ў вёску. Бо там жывуць адурманеныя дэмагогіяй выбрачышкі, якія ў мінулым годзе стварылі монстра. Людзі ўжо дажыліся да такога жабрацтва, што чакаюць ці то Чынгіс-Хана з Усходу, ці то Карла з Захаду, абы лепш жылося. Гэтая беларуская палітычная багна - наша нацыянальная бяда. Бо зьнясілены за 70 гадоў савецкай улады, самы працавіты ў Эўропе народ страціў веру. І яна, дзякуючы сябрам Народнага Фронту, паціху аднаўляецца.

Мне вельмі верыцца, што пройдуць гады, дзесяцігоддзі можа, і ўва ўсенародна абранага беларускага прэзідэнта выступяць сьлёзы на вачах не за тое, што ён выслухаў антыкарупцыйны даклад аб сваім атачэньні, а сьлёзы радасьці за таго ж беларускага алімпійца, у гонар якога падымецца пад гукі беларускага гімна бел-чырвона-белы сьцяг.

Алесь РАГАЧЭЎСКІ.

ГАНЬБА ЗДРАДНІКАМ! АЛЬБО БУДЗЬМА ПІЛЬНЫМІ.

Родная мая Беларусь, прасьніся, расплюшчы вочы! Паглядзі, куды вядуць цябе сьляпыя ды вар'яты! Браты і сёстры, родныя мае беларусы, ратуйце сваю маці!

Другі раз у гэтым стагоддзі і другі раз за сваю гісторыю Беларусь мела магчымасьць стаць вольнай і незалежнай. Але зноў яе хапае сваімі лапамі двухгаловая пачвара і цягне да сябе ў гняздо. Пагоню на нашым гербе трэба павярнуць з захаду на ўсход, бо цяпер наш вораг там. Асабліва цяпер успамінаюцца словы Казіміра Сваяка: "Перастануць жа калікольвек тузгаць Беларусь, як нявольніцу: "Ты мая, ты мая".

Лёс беларусаў, як нацыі, вырашаецца сёньня. Калі ж беларус пратрэ свае вочы і перастане быць абыякавым?

Радзіму нашу гвалтуюць і грабяць на нашых вачах. А гэта ж наша маці! Злодзей цяпер гаспадар жыцьця. І той, хто запускае руку ў нашу кішэню, і той, хто прыціскае уладай. Азірніцеся, прыгледзьцеся, што робіцца вакол вас. Тое ж самае, што і дзесяць гадоў таму назад, тлустыя морды ў кабінетах. Палацы ў іх і іхніх дзяцей. Яны гаспадары жыцьця, але за наш кошт. Прадаюцца самі і прадаюць, як нявольнікаў свой народ. Падабаецца Вам, спадар Прэзідэнт, Расея,- едзьце туды самі. А мы хочам будаваць сваю Беларусь. Сыты ўжо па горла Масквой. Хопіць з нас гэтага гвалту, ярма. Пажылі і атрымалі чужую мову, чужую казёншчыну. Растаптана наша культура, разграблена наша зямля. І што самае страшнае, яны хочуць украсьці нашу будучыню.

Паглядзіце на Ўсход. У чые абдымкі нас штурхаюць? Імперыя зноў раскрыла сваю пашчу. А з гэтай пашчы нясецца смурод крыві і серы. Паглядзіце, што яны зрабілі з Чачнёй? Яны правакуюць міжэтнічныя канфлікты ў Малдове, каб захаваць свой уплыў і танкі ў Прыдняпроўі. Каб не страціць Грузію, штурхнулі ў братазабойчую вайну абхазцаў і грузін. Не выпускаюць з лап Сярэднюю Азію, дзе таксама хочуць мець прамаскоўскія рэжымы.

Маці Беларусі! Няўжо вы хочаце, каб вашы дзеці гінулі за інтарэсы рускіх палітыкаў? Беларусы, няўжо мы хочам карміць армаду рускай арміі? Дзесяцімільённай нацыі не патрэбна такая вялікая свая, не тое што чужая армія. Нам хопіць пагранічнікаў і унутраных войск у складзе паліцыі, якія ўзялі б на сябе функцыю неабходнай абароны і барацьбы з тэрарызмам. Няўжо без Расеі на 207,6 тыс кв. км не пракорміцца нацыя колькасьцю буйнога горада? Не, мы здольны пабудаваць сваю незалежную ад Расеі дзяржаву.

Я ня клічу вас на Захад. Але наша месца ў цэнтры эўрапейскага кантынента вызначае і нашы прыродныя і натуральныя магчымасьці і інтарэсы. У складзе Вялікага княства Літоўскага, а затым і Рэчы Паспалітай, не без праблем, але на працягу практычна 500 гадоў мы пражылі з нядаўна таксама атрымаўшымі незалежнасьць палякамі, летувісамі, украінцамі і іншымі народнасьцямі, якія насяляюць суседнія краіны. Для нас гэтыя народы па духу бліжэй, чым Расея, якая адняла ў нас не толькі свабоду, але і тое, чым мы вылучаліся як народ.

Беларусы! Не дамо сябе зьнішчыць! Я заклікаю аб'яднацца ўсе здаровыя сілы рэспублікі на супрацьстаяньне здрадніцкай у адносінах да народу дзейнасьці ўрада і прэзідэнта!

Ганьба здрайцам! Няхай жыве незалежная Беларусь!

Янка ТАТАРЫН.
г.Горадня.

ПРА ГІСТОРЫЮ З УСЬМЕШКАЙ

30 сакавіка - 1 красавіка ў Гарадзенскім дзяржаўным універсітэце прайшла рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя "Усьмешкі спадарыні Кліа (гістарычныя кур'ёзы і парадоксы, іх выкарыстаньне ў новых даследваньнях і выкладчыцкай дзейнасьці)." У ёй прынялі ўдзел выкладчыкі вышэйшых навучальных устаноў Горадні, Менска, Масквы.

На канферэнцыі ўпершыню прагучалі часам неверагодныя, але адпавядаючыя рэчаіснасьці, факты з гісторыі Беларусі, якія не ўключаліся ў навуковыя працы гісторыкаў. На ёй былі ў прыватнасьці даклады "Працяты стрэламі Амура" (пра Тадэвуша Касьцюшку і яго каханак), "Пра арлоў, кратоў і перабудову ў пазнаньні гістарычнай даўніны".

ГАРАДЗЕНЦЫ - ПЕРШЫЯ

У Горадні ў ПТВ N141 прайшла рэспубліканская алімпіяда па беларускай мове і літаратуры. Удзел у ёй прынялі 110 чалавек з усіх абласьцей Беларусі, а таксама з Летувы і Польшчы. Фундатарам акцыі стаў Культурна-асьветніцкі фонд "Бацькаўшчына".

Перамаглі ў алімпіядзе гарадзенцы, якія атрымалі 10 дыпломаў, другімі былі навучэнцы з Менскай вобласьці (7 дыпломаў), на трэцім - з Віцебскай (4 дыпломы).

А.Г.

НЕ ДАЙЦЕ ВОЛІ МАНКУРТАМ

Паважаная рэдакцыія газеты "Пагоня"!

Гэты ліст - гэта мой крык душы. За апошні час з боку прэзідэнта, ветэранаў партыі, вайны, і некаторых дэпутатаў Вярхоўнага Савету ідзе брудны і ўпарты націск на нашу беларускую мову, сьцяг, герб. Не магу даць веры ды і не жадаю верыць, каб тое, аб чым я і мае сябры дзяцінства марылі, было разбурана.

Мне ўжо 80 год, і я ўспамінаю той час, калі я вучылася ў гімназіі. Мае аднакласьніцы-полькі ганарыліся, што ў іх дзяржаве ёсьць свой сьцяг, герб, што яны маюць сваю незалежную радзіму, мову. У гімназіі часта праводзіліся на фоне сьцяга, герба патрыятычныя мерапрыемствы. Падчас, калі большасьць навучэнцаў сьпявала гімн сваёй Радзімы - Польшчы, я ад крыўды, што ў мяне няма роднага герба і сьцяга, плакала. Побач мяне стаялі сяброўкі-беларускі. Яны спыталі,чаму я плачу? Пасьля майго прызнаньня, сяброўка таксама заплакала. Нам давялося пакінуць залу, таму, што на нас зьвярнулі ўвагу.

Цяпер жа, калі наша мара зьдзейсьнілася, ворагі беларушчыны маюць намер яе разбурыць.

Я дажываю можа свае апошнія дні і таму прашу Вас, спадар Прэзідэнт, і Вас, Старшыня Вярхоўнага Савету Рэспублікі Беларусь, ня дайце аматарам палітычнай гульні зьнішчыць нашу мову, нашу краіну - Беларусь, нашу свабоду, герб Пагоню і наш дзяржаўны штандар. Хай нашы дзеці навучаюцца на роднай мове. Не паддавайцеся на правакацыі манкуртаў!

Зінаіда МІСЬКЕВІЧ,
80 год, г.Горадня.

КУДЫ Ж ГЭТА ЕДУЦЬ ПЕНЬСІЯНЕРЫ?

Такое пытаньне можна пачуць у перапоўненым аўтобусе, тралейбусе. Давайце разгледзім, куды і навошта едуць пенсіянеры у Горадню. Калі была стабільная эканоміка, рытмічна працавала прамысловасьць, не душыла інфляцыя, дык пенсіянеры на 60-70 рублёў маглі нядрэнна жыць: хапала на хлеб і да хлеба. Чым яны займаліся? Корпаліся каля хаты ці ў хаце, езьдзілі ў горад толькі што ў райсабес, каб вырашыць пытаньне аб пенсіі. Цяпер жа, калі развалілася эканоміка і прамысловасьць, душыць за горла інфляцыя, частка пенсіянераў, якія яшчэ могуць па стану здароўя рухацца, зашавялілася. І знайшлі выхад. А тут яшчэ дарога бясплатная, ды адкрылася крама ад бройлернай птушкафабрыкі "Бофас". У гэтай краме яйкі таньней, чым у Горадні, ды і абмежаваньняў няма, бяры хоць воз. Нават адна пенсіянерка прадаўцам падзяку ў кнізе прапаноў напісала. Вось і сталі пенсіянеры яйкі са Скідаля вазіць у Горадню, каб мець сякі-такі прыварак да жабрацкай пенсіі. Адвязе сотню-дзьве, глядзіш - і ёсьць прыбытак ,за які можна купіць 200 ці 300 грамаў мяса, ці сала да хлеба.



- Непрыемна чуць, як нас абзываюць спекулянтамі, у тым ліку і намесьнік старшыні Скідальскага гарсавета М.І.Крышаловіч, - расказвае адна пенсіянерка. - Але ж прымусіла нас рабіць гэта само жыцьцё. Катэдж за яйкі мы не пабудуем, але жабрацкую пеньсію трохі папоўнім. Не ісьці ж нам красьці ці забіваць людзей, каб прыжыць.

Вось такі адказ тым, хто пытае: куды і навошта едуць пеньсіянеры ў Горадню. Жыцьцё заставіла іх гэта рабіць.

Ільля БАРЫСАЎ,
член райсавета ветэранскай арганізацыі.

Фатаграфаваў: Б.МЕШЧАРАКОЎ.

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012



СУМЕЖЖА

«НЯ ДАЦЬ ЗАГІНУЦЬ БЕЛАРУСКАМУ СЛОВУ...»

Размова са старшынёй Віленскага гарадзкога беларускага клуба "Сябрына" сп.Валяньцінам Стэхам.

- Спадар Валяньцін, мы гутарылі роўна год таму. Што новага зрабіў клуб за гэты час?

- Увогуле ў статуце "Сябрыны" запісана, што адной з асноўных мэтаў нашага клуба зьяўляецца захаваньне народных звычаяў і традыцыяў. Мінулы год быў у гэтым плане пераломным: мы цалкам сталі, так бы мовіць, на сваю платформу, арганізуем і адзначаем фактычна ўсе найбольш значныя беларускія народныя сьвяты: Запусты, Вялікдзень, Радуніцу, Купальле, Каляды. Прымаем таксама ўдзел у агульнабеларускіх мерапрыемствах у Летуве, для прыкладу ў сьвяткаваньні Дня незалежнасьці Беларусі. Інакш кажучы, "Сябрына" паранейшаму дзейнічае менавіта ў тым накірунку, які быў абраны з самага пачатку, і гэтая дзейнасьць мае падтрымку з боку летувіскіх і беларускіх уладаў. Днямі мае быць разгледжана пытаньне фінансаваньня грамадзкіх нацыянальных суполак, да ліку якіх належым і мы. Спадзяемся, што нейкая капейка перападзе нам на нашыя патрэбы. А іх нямала.

На сёньняшні дзень разам з аддзяленьнямі ТБК і аддзяленьнямі "Сябрыны" ёсьць 20 такіх суполак. Усе яны выключна непалітычнага характару, яны ставяць на мэце ня даць загінуць тут беларускаму слову, беларускай культуры і гісторыі. Па магчымасьці мы стараемся адрадзіць беларускае школьніцтва ў Летуве. 1-га верасьня 1994 года нашая беларуская школа ўсялілася ў новае памяшканьне. Нават без сьпецыяльнай інфармацыі, нейкага закліку, у нас ёсьць 40 вучняў.

- Вы сказалі, што будзе разглядацца пытаньне аб фінансаваньні суполак. А як было раней?

- Да сёньняшняга дня было так: паўставала нейкая патрэба ў фінансаваньні, мы зьвярталіся ў Дэпартамант па праблемах нацыянальных меншасьцяў, а ён ужо па магчымасьці нам гэтую дапамогу аказваў. Цяпер жа плануецца выдзяленьне грошай наперад, а мы будзем імі распараджацца: на што палічым больш мэтазгодным іх патрацiць, на тое і будзем трацiць.

- Ці вядзецца нейкі ўлік членаў "Сябрыны"?

- Не, ён і раней не вёўся. Мы трымаем дзьверы адчыненымі для ўсіх, і калі нехта ў нечым зьменіў свае погляды ці стаўленьне, то ён проста не зьяўляецца на нашы мерапрыемствы. З іншага боку, калі нехта зацікавіўся намі, мы з радасьцю прымаем яго.

- Раней клуб "Сябрына" называўся клубам аматараў народнай творчасьці і пры ім дзейнічалі гурткі...

- У мінулым годзе мы перарэгістравалі статут і цяпер мы называемся Віленскім гарадзкім беларускім клубам. Яшчэ ў 1988 годзе быў арганізаваны хор пад кіраўніцтвам Юрыя Зімніцкага і гэты хор дзейнічае па сёньняшні дзень. Праўда, узьніклі некаторыя праблемы з кіраўнiком, бо сп.Зімніцкі моцна захварэў. Але мы ўжо маем вусную згоду сп.Леаніда Мурашкі ўзяць на сябе кіраўніцтва. Гэта вядомы ў Летуве чалавек, заслужаны дзеяч мастацтваў рэспублікі, заслужаны артыст оперы і балету, які сьпяваў у свой час у Ла Скала ў Італіі. Іншых гурткоў у нас няма, хаця планы былі.

- Вы ад самага пачатку ў "Сябрыне". Ці цяжка быць старшынёй?

- Спачатку я быў сакратаром рады клуба. Вельмі цяжка ўсё даецца. Даецца цаной уласнага здароўя, патрабуе вялікіх высілкаў і энергіі.

- Што можаце сказаць пра беларускую дыяспару ў Летуве?

- Беларусы Летувы вельмі пасіўныя. Пры колькасьці 57 тысячаў нашых суайчыньнікаў у Летуве, іх актыўнасьць магла б быць значна большай, хаця апошнім часам беларусы крыху актывізаваліся. Што да клуба, дык мне неаднойчы даводзілася чуць, што людзей у "Сябрыну" прыцягвае нязмушаная атмасфера, што людзі адчуваюць сябе тут вольна, што ніхто нічога не дыктуе. Падабаюцца імпрэзы - людзі прыходзяць. Некаму тая ці іншая не да спадобы - не прыходзяць. Лічу, што гэта нармальна.

- "Сябрына" зьяўляецца цяпер гарадзкім клубам, тым ня менш, ці мае свае філіі?

- Аддзяленьні ёсьць у Ваўчунах недалёка ад Вільні па дарозе на Ліду, а таксама ў Падброддзі. Напрыканцы мінулага года давялося быць менавіта ў Падброддзі, прымаць удзел у калядным вечарыне. Я быў таксама ў Вісагінасе, Салечніках. У кожнай мясцовасьці мерапрыемствы маюць свой твар, свой характар і па-свойму зьяўляюцца цікавымі.

- Хоць у апошні час і ня модна гаварыць пра інтэрнацыяналізм, але ці ёсьць нейкія імпрэзы, у якіх удзельнічаюць беларусы і іншыя меншасьці, якія жывуць у Вільні і на Віленшчыне?

- Безумоўна. Напрыклад, у мінулым годзе мы сумесна з Цэнтрам культурнай дзейнасьці ўсходняй Летувы ладзілі Дні беларусаў у Летуве, арганізавалі выставу нашых мастакоў у Вільні, правялі канферэнцыю па праблемах міжваеннага часу, узаемадносінаў летувісаў і беларусаў ад пачатку стагоддзя да 40-х гадоў. Час ад часу мы запрашаем на нашыя мерапрыемствы прадстаўнікоў іншых нацыянальных суполак, яны запрашаюць нас. Лічу гэта вельмі карысным.



- З боку каго вы атрымоўваеце і маральную, і фінансавую падтрымку?

- Як я ўжо казаў, гэта перадусім з боку Дэпартаменту па рэгіянальных праблемах і нацыянальных меншасьцях, а таксама з боку Летувіскага фонда культуры ў ладжаньні выстаў мастакоў. Дапамагае нам і амбасада Беларусі ў Летуве.

- А якія кантакты ў вас з Бацькаўшчынай?

- Перш за ўсё праз Згуртаваньне беларусаў сьвету "Бацькаўшчына", Культурна-асьветніцкі цэнтр ім.Скарыны і Міністэрства культуры Беларусі. У мінулым годзе нам аказала дапамогу і Міністэрства друку, выдаючы бясплатна наш сябрынаўскі каляндар на гэты год. У заключэньне хачу сказаць, што клуб наш знаходзіцца ў Вільні на вул.Раўгіклос, 25. Калі ў чытачоў узьнікнуць пытаньні, тэлефануйце нам: 26-03-17.

Гутарыў Уладзіслаў СТРУМІЛА.



НА ЗДЫМКАХ: старшыня "Сябрыны" сп. Валянцін СТЭХ - заядлы акардэаніст; сьпявае Л.МУРАШКА падчас адной з імпрэзаў, наладжанах "Сябрынай".

РАСЕЯ

Супрацоўнікі АМАПа і сьпецыльных падразьдзяленьняў МУС па барацьбе з арганізаванай злачыннасьцю затрымалі бліз паселішча Ачхой Мартан 17 удзельнікаў марша мацярынскага суцяшэньня і самалётам даставілі 13 з іх на станцыю Балабанава (Расея). Аб гэтым паведамляецца ў распаўсюджаным другога красавіка звароце затрыманых да прэсы. Па словах аўтараў заявы, дагэтуль невядомы лёс двух затрыманых адлучаных ад галоўнай групы."Стала вядома, што такое масавае негвалтоўнае шэсьце людзей зьяўляецца рэальнай сілай, здольнай перапыніць безсэнсоўныя забойствы", - адзначаецца ў звароце. - "Марш Мацярынскага Суцяшэньня прадоўжыцца".

* * *

Дзярждума Расеі павінна ўстанавіць забарону на распрацоўку, вытворчасьць, распаўсюджаньне і прымяненьне хімічнай зброі ў Расеі", - такі заклік ўтрымліваецца ў заяве "Саюза за хімічную бясьпеку". Заява распаўсюджана ў красавіку. Дакумент прыняты ў сувязі з трагічнымі падзямі, якія адбыліся 20 сакавіка ў Японіі. Аўтары заявы "інфармуюць грамадзкасьць аб сістэме тэрміновых мер, з дапамогай якіх можа быць прадухілена паўтарэньне выпадкаў хімічнага тэрору".

УКРАІНА

ДАНЕЦК

"Па колькасьці расстрэлаў Украіна займае адно з вядучых месцаў у сьвеце", - заяўляюць удзельнікі агульнага сходу Украінскай асацыяцыі "Міжнародная Амністыя". З 31 сакавіка па 2 красавіка 45 дэпутатаў з розных гарадоў рэспублікі абмеркавалі праблемы сваёй арганізацыі. Прысутныя выказалі заклапочанасьць у сувязі з працягваючымся масавым прымяненьнем сьмяротнай кары на Украіне.

КІЕЎ

Па выніках сацыялагічных дасьледаваньняў, праведзеных кіеўскім цэнтрам "Дэмакратычныя ініцыятывы", пераважная большасьць рэспандэнтаў (67 працэнтаў) падтрымліваюць правядзеньне рыначных рэформаў на Украіне і выказалі згоду працаваць на прыватнага ўласьніка (61 працэнт).

59 працэнтаў апытаных у той ці іншай ступені давяраюць Прэзідэнту Украіны Л.Кучме і 21 працэнт - не давярае яму. Затое аб сваім даверы Старшыні Вярхоўнага Савета А.Марозу заявіў 21 працэнт рэспандэнтаў, а аб недаверы - 47.

(Э.-Х.)

ВОСЬ ДЫК БРАТЭРСТВА, СПАДАРЫ СЛАВЯНЕ!

Кажуць, што пераможцаў ня судзяць. Але як абыйшліся балгарскія ўладныя з гульцамі нацыянальнай зборнай Беларусі - пераможцай чэмпіянату сьвету ў групе "С", растлумачыць складана. У няпростай, заблытанай сытуацыі рабіць нейкія высновы цяжка. Тым болей, што Беларусь ад "братняй" славянскай Балгарыі далёка.

Скупыя паведамленьні радыё і газетаў відавочна не даюць поўнага і аб'ектыўнага малюнка дзеяньняў балгарскага АМАПу і супрацьстаяньня яму нашых хакеістаў. У гэтай гісторыі прысутнічае амаль усё: прастытуткі, разьбіты легкавік, лысы бандыт, які, па водгуках прэсы, адшукваўся балгарскім АМАПам. Хто навёў міліцыянтаў на беларускіх хакеістаў? Адказу на гэтае пытаньне пакуль што няма. Ёсьць толькі вынікі іх "працы": шпіталізаваны ад цяжкіх пабояў(ужо ў сябе на радзіме) Сяргей Шыткоўскі, пабітыя дубінкамі Раманаў і Занкавец.Ператрэсеныя рэчы ў нумарах міжнароднага гатэлю астатніх гульцоў. Такое "сваволства" міліцыянтаў у адносінах да грамадзян іншай краіны нельга трактаваць інакш, як міжнародны тэрор. Таму захады Міністэрства замежных спраў нашай дзяржавы прыйшліся б як нельга дарэчы. Што ж, думаецца, на ўзроўні міністэрстваў зьнешніх зносінаў усё будзе вырашана належным чынам. Але перад тым, як паставіць кропку ў гэтым інцыдэньце, хочацца сказаць вось што. У нашай краіне безьліч арганізацыяў накшталт "Славянскага Сабору", "Саюзу афіцэраў", разнастайных народных партыяў і рухаў, якія заклікаюць да палітычнага адзінаньня ўсіх "брацкіх славянскіх народаў". Ім мроіцца гэткая адзіная славянская хата, дзе будуць ізноў гучаць хлусьлівыя прамовы аб дружбе, братэрстве і ўзаемавыгадзе. Якая ж гэта ўзаемапавага і любоў? Думаю, што выпадак ў Балгарыі з нашымі хакеістамі яскравы таму прыклад. І ён, на жаль, не адзіны. Варта прыгадаць леташнее сутыкненьне на варшаўскім чыгуначным вакзале паміж польскімі міліцыянтамі і расейскімі грамадзянамі. Як паважаюць нашых суайчыньнікаў у суседніх славянскіх краінах можна даведацца, пастаяўшы некалькі гадзін на КП "Брузгі", што паблізу Горадні, і распытаць пра гасьцінасьць тых, хто зарабляе на жыцьцё перагонам легкавікоў праз суседнія тэрыторыі.

Г.ДАМІНІКАНСКІ.

ВЕСТКІ З ПОЛЬШЧЫ

ГАРАДЗЕНСКІЯ НАВУКОЎЦЫ Ў ЛЮБЛІНЕ

Старажытны Люблін апошнім часам становіцца вельмі папулярным у гарадзенскіх навукоўцаў. На першы год па запрашэньню інстытута Цэнтральнай і Усходняй Эўропы, рэзідэнцыя якога знаходзіцца тут, нашы навукоўцы бяруць удзел у працы шматлікіх міжнародных навуковых канферэнцыяў, прысьвечаных узаемаадносінам эўрапейскіх народаў. Два гады запар у Любліне выступала даволі прадстаўнічая дэлегацыя навукоўцаў Горадні. Варта толькі прыгадаць такія імёны: Алесь Смаляньчук - выкладчык Інстытута ўдасканаленьня настаўнікаў у Горадні, дактарант Інстытута гісторыі АН Беларусі спадарыня Сьвятлана Палуцкая, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі ГрДзУ Сьвятлана Сяльверстава, Юры Гардзееў - выкладчык ГрДзУ, Вольга Сабалеўская. Гэтыя навукоўцы прачыталі некалькі дакладаў аб этнічных праблемах на Беларусі. Усе даклады былі абвешчаны на беларускай мове, якую вельмі добра разумелі гісторыкі і палітыкі Чэхіі, Славакіі, Украіны, Польшчы ды іншых славянскіх краін.

С.КУЛЬ.

АЎТАМАБІЛІ ЎСЁ КРАДУЦЬ

Ад пачатку года на Усходняй мяжы Польшчы затрымана больш як 130 крадзеных аўтамабіляў. Большую частку крадзеных аўтамабіляў, пераважна добрых заходніх фірмаў, затрымліваюць памежнікі на межных пераходах з Беларусьсю ў Кузьніцы Беластоцкай. Значны ўзрост лічбы нелегальных пераездаў альбо перавозаў крадзенага транспарту аднатоўваецца ў летніх месяцах.

А.АЙНА.

ВІЛЕНСКІЯ ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

ВІЗ СПАТРЭБІЦЦА МЕНЕЙ

З 26 сакавіка грамадзяне Летувы могуць падарожнічаць па Заходняй Эўропе з візай адной з краін Шангененскага дагавора, які распаўсюджваецца на сем дзяржаў Эўрапейскага Саюза - Францыю, Германію, Бельгію, Галандыю, Люксембург, Іспанію і Партугалію. Да дагавора таксама далучыліся Італія і Грэцыя, але ў гэтых краінах пагадненьне ўступіць у сілу пазьней.

БНС

БРАЗАЎСКАС У КІЕВЕ

"Падтрымліваем намаганьні Украіны у атрыманьні членства ў Радзе Эўропы", - сказаў у Кіеве прэзідэнт Летувы Альгірдас Бразаўскас. Падчас двухдзённага візіта на Украіну ён сустрэўся з прэзідэнтам Л.Кучмай і выконваючым абавязкі прэм'ера Я.Марчуком.

Летувіскі прэзідэнт пацьвердзіў, што Летува выступае за пашырэньне НАТА, адначасова зьнізіўшы сваіх суразмоўцаў, што гэта не накіравана супраць якой-небудзь дзяржавы. У Кіеве падпісана некалькі дакументаў, у прыватнасьці, міжурадавае пагадненьне аб адмене візавага рэжыму для асоб, якія маюць службовыя і дыпламатычныя пашпарты.

СЁНЬНЯ - ІМІГРАНТЫ, ЗАЎТРА - БЕЖАНЦЫ

У Сейме Летувы працягваецца праца над Законам аб статусе бежанцаў. Згодна існуючаму парадку, у Летуве няма бежанцаў, затрыманыя грамадзяне афрыканскіх і азіяцкіх краін могуць быць прызнаны толькі за нелегальных імігрантаў.

У мінулым годзе затрымана звыш 340 азіятаў і афрыканцаў, якія праз Летуву спрабавалі трапіць на Захад. Здаецца, што пасьля прыняцьця закона колькасьць нелегалаў, якія прыязджаюць у Летуву, каб трапіць на Захад, зьменшыцца. Згодна Жэнеўскай Канвенцыі, бежанцам ня можа быць прызнана асоба, якая прыехала з краіны, дзе такі статус можна атрымаць.

ДЭЗЕРТЫРЫ З КАЛІНІНГРАДЗКАЙ ВОБЛАСЬЦІ

Двух няўзброеных дэзертыраў з Калінінградзкай вобласьці затрымалі на чыгуначнай станцыі ў Панарах. Яны, абодва 18-гадовага ўзросту, папрасілі летувіскія ўлады аб палітычным прыстанішчы. Атрымалі хлопцы прытулак часова - да моманту вырашэньня іх лёсу судом і палітыкамі. Уцекачы паведамілі, маўляў пакінулі месца службы, баючыся, што пашлюць на вайну ў Чачню. Пасол Расеі ў Вільні папрасіў летувіскае МЗС аб арганізацыі сустрэчы з імі, а таксама іх вяртаньня ў Расею.

"Wilenskie Slowo"

ЭЎРАПЕЙСКІ САЮЗ ДАПАМОЖА ЛЕТУВЕ

У Вільні прайшла міжнародная канферэнцыя па праблемах транспарта і мытні, у якой прымалі ўдзел прадстаўнікі краін Балтыі, Беларусі, Малдовы, Балгарыі, Польшчы, Расеі, Фінляндыі і Швецыі.

На прэс-канферэнцыі намесьнік міністра транспарта Летувы А.Сакаліс паведаміў, што Эўрапейскі Саюз выдзяліў Летуве 5,2 мільёна ЭКЮ (6,9 мільёна долараў), каб ажыцьцявіць трохгадовую праграму, накіраваную на вырашэньне праблем пры перасячэньні мяжы. На першым этапе грошы будуць выкарыстоўвацца для развіцьця інфраструктуры мытных пастоў на мяжы з Беларусьсю і Калінінградзкай вобласьцю.

СІМ

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012



ДАСЬЛЕДАВАНЬНІ

СТАНІСЛАЎ ГРЫНКЕВІЧ

Заходняя Беларусь мела ў свой час двух Станіславаў Грынкевічаў. На жаль, жывых іх даўно ўжо няма. Малодшы Станіслаў Грынкевіч быў шчырым беларусам, памёр на эміграцыі ў Амэрыцы. Яго дзядзька Станіслаў Грынкевіч, больш яркая і таленавітая постаць, якая пакінула значны сьлед у гісторыі беларускай літаратуры і медыцыны.

Нарадзіўся Станіслаў Грынкевіч (старэйшы) 2 лютага 1902 года ў мястэчку Новы Двор былога Сакольскага павета Гарадзенскай губерні. Спачатку вучыўся ў вясковага настаўніка, які яго і рыхтаваў да іспытаў у гімназію. У 1912 годзе Стась Грынкевіч здаў іспыты і быў залічаны ў Гарадзенскую дзяржаўную мужчынскую гімназію ў першы клас.

Калі пачалася першая сусьветная вайна, С.Грынкевіч, разам са сваім стрыечным дзядзькам, выехаў у Смаленскую губерню. Там закончыў сем класаў, а праз пэўны час зноў вярнуўся ў родную вёску, дзе пачаў рыхтавацца да паступленьня ва універсітэт.

Здаўшы пасьпяхова іспыты, Станіслаў Грынкевіч паступіў у Віленскі медычны універсітэт. Але па сямейных абставінах закончыў яго ў Познані. Да 1935 года працаваў у медычнай клініцы, пасьля - у псыхіятрычнай клініцы ў Харошчы каля Беластока. Працаваў таксама ардынатарам аддзела нэрвовых хвароб, адначасова вёў лабараторныя досьледы і пісаў пра іх працы. Займаўся і перакладчыцкай дзейнасьцю: перакладаў на беларускую мову медычныя працы з іншых моў і рэлігійныя творы.

У гэты час ён рэгіструе шлюб з польскай лекаркай стаматалогіі. У сваім шчасьлівым жыцьці яны мелі двух сыноў і дзьве дачкі. Жонка Ядвіга Грынкевіч, як і яе муж Станіслаў, апрацоўвала лекарскія парады па-беларуску і нават сама пісала артыкулы на медычныя тэмы. У Вільні выходзяць іх сумесныя кнігі "Рады хворым і здаровым" (1935 г.), "Алкагалізм" (1938 г.), "Умовы і загады, неабходныя для здароўя" (1939 г.) і іншыя.

У пачатку 1937 года Станіслаў Грынкевіч з сям'ёй пераехаў у Вільню. Тут уладкаваўся на працу ў першую Віленскую паліклініку. Меў свой дом, агарод, сад. Адсюль пісаў артыкулы ў розныя беларускія часопісы. Яны зьяўляліся у "Студэнцкай думцы", "Крыніцы", "Заранцы", "Калосьсях" і ў іншых выданьнях. Ён любіў езьдзіць па беларускіх вёсках, сустракацца з людзьмі, якім чытаў папулярныя лекцыі па гігіене, медыцыне і гісторыі. У 1936 годзе С.Грынкевіч выдаў брашуру "Асьвета". На жаль, польская паліцыя яе канфіскавала, аўтар адсядзеў два тыдні за кратамі і атрымаў штраф.

У 1937 годзе, пасьля падарожжа на Украіну, ён напісаў і выдаў новую брашуру "У братоў украінцаў". Наогул, доктар медыцыны Станіслаў Грынкевіч пісаў шмат. Адны назвы ягоных артыкулаў гавораць самі за сябе, гавораць аб тым, які гэта быў адукаваны і разумны чалавек. Вось, напрыклад, некалькі назваў ягоных прац: "Аб тэатры" (1927 г.), "Царква. Помста. Вязьніца." (1928 г.), "Народ" (1927 г.), "Капля вады" (1927 г.), "Як лячыць хваробы хатнімі спосабамі" (1927 г.), "З зацемак аб характары беларусаў" (1935 г.), "Аб праве да Бацькаўшчыны" (1936 г.), "Гігіена псыхічная, як праблема асноўных адносінаў да жыцьця" (1937 г.) і многія іншыя.

Пісаў С.Грынкевіч і драматычныя творпы. У 1927 годзе ў Вільні асобным выданьнем выйшла з друку яго п'еса ў трох абразах "Жанімства па радыё". Гэта бытавы драматычны твор, які расказвае пра жыцьцё і справы беларускіх вяскоўцаў.

У беларускім эміграцыйным рэлігійным часопісе "ZNIC" (1973 г., N 117) зьмешчаны ўспамін А.Валтупскага, дзе аўтар, у праватнасьці, піша: "За два дні перад прыходам у Літву вайсковых савецкіх сіл я адведаў у Ерузалімцы Грынкевічаў. Прынагодна спаткаў у іх і друкара Скарынаўскай Друкарні ў Вільні Альфонса Шутовіча. Я стаяў на тым становішчы, што беларусам-незалежнікам, перад усім інтэлігенцыі, трэба падавацца на Захад, бо бальшавікі зьліквідуюць усіх пагалоўна. Што пазьней і сталася. Ядвіга Грынкевічыха, частуючы нас забеленай зацеркай, катэгарычна абвясьціла: "Стась нікуды ня будзе ўцякаць ад сям'і перад акупацыяй, ён ня мае ніякага праступку перад законамі акупантаў, бо ён не савецкі грамадзянін. Яны за перадваенную беларускую дзейнасьць ня могуць мець ніякага права караць. Зрэшты, бальшавікі тут не астануцца, яны прагоняць гітлераўцаў і пасьля адступяць за старыя межы, пакідаючы Польшчы тыя ўсе землі, што належалі ёй перад вайной".

Нічога аднак ня зьдзейсьнілася з таго, у што верыла спадарыня Ядвіга Грынкевічыха. На трэці дзень пасьля заняцьця Вільні і ваколіц савецкімі збройнымі сіламі, да Грынкевічаў зьяўляецца ўзброеная контрразьведка і артыштоўвае доктара С.Грынкевіча..."



Пасьля яго арышту былі канфіскаваны дом і ўся маёмасьць. А самога спадара С.Грынкевіча адправілі на допыты ў Менск. А ў канцы 1945 года пад Магілёвам расстралялі.

Лёс Ядвігі Грынкевіч склаўся па-іншаму. Ёй удалося выехаць у Польшчу, уладкавацца на працу і даць дзецям добрую адукацыю. Усё жыцьцё яна верыла, што яе муж жывы ў савецкіх лагерах, піша і друкуе артыкулы пад чужым прозьвішчам. Сябры і знаёмыя не хацелі гаварыць ёй аб трагічнай гібелі Станіслава Грынкевіча, каб жанчына не губляла надзеі.

Памерла Ядвіга Грынкевіч ад рака лёгкіх у 1963 годзе ў Гданьскім універсітэцкім шпіталі. Дзеці яе не пайшлі па сьлядах свайго бацькі. Яны лічаць сябе палякамі і беларускімі справамі не цікавяцца...

Застаецца толькі спадзявацца, што імя Станіслава Грынкевіча будзе вернута ў гісторыю беларускай літаратуры, культуры і медыцыны.

Сяргей ЧЫГРЫН,
г.Слонім.

З ЗАЦЕМАК АБ ХАРАКТАРЫ БЕЛАРУСА

Нашая публіцыстыка даволі шмат ахвяравала месца пытаньню "дзьвёхдушнасьці" ці "двоедушнасьці". Пытаньне гэтае мае сваю пазыцыю і на бачынах літаратуры прыгожае ў прозе і паэзіі. Сяньня, аднак, прынамся ў Заходняй Беларусі, некалькі вось ужо гадоў тэмы гэтае ніхто не чапае, думаю, што на нашым Усходзе яна таксама ня існуе. На гэта апошняе ёсьць свае,усім вядомыя прычыны.

"Дзьве душы" - гэта толькі адна старана пытаньня з галіны досьледаў псыхолёгічных, і трэба думаць, што само зьявішча у форме, у якой яно было абгаворана ў нашай літаратуры, мае толькі дачасны характар на аснове агульнага развою суцэльнасьці народу, хаця безумоўна зьявішча вельмі характэрнае і важнае.

Ня думаю спыняцца над аналізаю "дзьвёхдушнасьці", яе прычынаў, асноваў, пэрспэктываў на будучыню, а хачу падчыркнуць, што тутака мы бачылі адну із спосабаў аналітычнага падыходу да праблемы нацыянальнага характару. Спробы ж падыходу сынтэтычнага да гэнае стараны душы народу, наскольki мне вядома, надта вялікія. І трэба сказаць, што нялікасьць гэная шкодная ў першую чаргу для нас самых.

Іншая справа, ці ёсьць даволі "сырца", з якога можна было-б пабудаваць будыніну больш-менш рэальную душы народу беларускага. Кажу аб сырцы, апрацаваным навукова. Хаця зьяўляецца адначасна думка, хутчэй пытаньне, поўнае сумніваў, ці сапраўды гэныя абразы духовага быту, пабудаваныя на канве фактаў сабраных дасьледчыкамі з галіны этнолёгіі, мовазнаўства, гісторыі і г.д. больш блізкія да таго, што зьяўляецца заўсёды нечым няўяўлёным ды адначасна найважнейшым, а на што мы кажам "душа народу", ці мо' лепш яе бачаць у вагні натхненьня людзі, што завуцца песьнярамі-прарокамі...

Тое ўсё, што мы ведаем аб Беларусе, пакідаючы на старане анэкдотычны хутчэй тып мужычкахітруна, хаця і прыбітага бядою, загнанага ўсімі, замкнёнага ў сабе ці зноў апрача таго аснаўнога тону бядульлівасьці, распаўсюджанага і праслаўленага нашымі паэтамі нядаўніх дзён, - ясна, што не адказывае поўнаму абразу чалавека.

Дык калі сяньня і немагчыма нам даць поўнага нарысу аснаўных старон характару - гэнае свомасьці чалавека найважнейшае ў сэньсе вартасьці адзінкі ў плошчы практычнага дзеяньня яго ў жыцьці, усё ж такі можна прабаваць уявіць тое, што магло быць зафіксаванае на бачынах беларускае характэролёгіі.

Папытаем, што гэта такое наогул характар?

Адказаў пачуем шмат. Возьмем хаця б такі сказ Гётэ: "Жыцьцё чалавека - гэта ягоны характар"...Характар, знача, зьяўляецца тою найважнейшаю пружынаю, якая вызначае ўсе шляхі, якая дае аканчальна рэалізацыю тых ці іншых ідэалаў і ідэяў, якая робіць больш ці менш вартасным самое жыцьцё.

Абойм такога акрэсьленьня вельмі шырокі, адначасна аднак рэальна паказуе, што каб сказаць нешта аб характары адзінкі, дык трэба ўзяць ейнае жыцьцё ў цэласьці. Характар - гэта свомасьць вельмі сталая, хаця адначасна быццам цякомая. Характар, як кажа адзін з вядомых псыхіятраў і псыхолёгаў (Кронфэльд), гэта нарадзіны індывідуальнае апрычонасьці ў суадносінах адзінкі з жыцьцём. Інакш кажучы, характар - гэта індывідуальная праява рэакцыі на вонкавае дзеяньне. Ня будзем уваходзіць у спрэчкі паміж адумыслоўцамі, якая розьніца паміж канстытуцыяю ў сэнсе псыхо-тэхнічнае асноведзі чалавецкага ці нацыянальнага "я", а тэмпэрамантам і характарам. Адно ясна, што тэза аб працяжнасьці лініі жыцьцёвае мае сваю вялікую тутака вагу. Гэта бязумоўны факт, што бяз мінуўшчыны немагчыма нічога сказаць аб будучыні, як немагчыма добра ацаніць сучаснасьць. Гэныя ўсе праявы стульна злучаны паміж сабою.

Дык дасьледваючы беларускі характар, трэба нам зьвярнуцца да гісторыі, і ў мінуўшчыне шукаць адказу на пытаньне. У гісторыі мы наглядна пабачым, што сапраўды гэнае нешта невагомае вызначае рэакцыю адзінкі і згуртаваньня большага ці меншага людзей.

Ігнат Абдзіраловіч у кніжцы "Адвечным шляхам" падчырківае аснаўную лінію характару беларускага народу, а мяноўна "ваганьне" паміж Усходам і Захадам. Гэнае ваганьне ня будзе хістаньнем паводле аўтара, гэным тэрмінам хоча ён назваць нейкую асаблівую собскую лінію, якое трымаюцца Беларусы на сваім шляху гістарычным. Ужо першы вучоны беларускі, д-р Францішак Скарына вызначаўся тым, што духова не належаў да заходу ані да ўсходу, і гэта магло паказываць, што не здаволівала яго культура ні рымская, ні візантыйская, ён шукаў свае арыгінальнае лініі. Адно цікаўнае зьявішча трэба падчыркнуць у думках аўтаравых, што ваганьне, аб якім ён гаворыць, трэба разумець, як асаблівую кансэрватыўнасьць. Беларус неахвотна прымае новае, усёроўна, адкуль яно ідзе і хто яго прыносіць з сабою.

Другая рыса характару, якая кідаецца ў вочы, спыніўшысь на мамэнт толькі на падзеях гістарычных Беларусі, гэта ейная міралюбівасьць, антымілітарызм, як мы казалі б сёньня. І вось антымілітарызм і кансэрватызм пакідаюць яркія сьляды ад самага раньняга жыцьця Беларусі, як асобнае псыхо-этнічнае адзінкі. Кансэрватызм - гэта свомасьць да некаторае граніцы агульначалавецкае. Заўсёды можна судзіць аб чалавеку, якім ён будзе, мяркуючы паводле таго, якім ён быў дагэтуль. Рэвалюцыі мае кожны чалавек, аднак рэвалюцыя астаецца заўсёды рэвалюцыяю, значыцца нечым вынятковым, з чым трэба рахавацца пастолькі, паскольki. Сёньня маем ужо навучны грунт дзеля разуменьня гэнага кансэрватызму.

Беларусы, як адзінка дзяржаўная, выступаюць на арэну гістарычную даволі позна, хаця не пазьней, як іншыя славянскія пляменьні, асабліва славяне ўсходняе групы. Пляменьні, з якіх аканчальна вырас народ беларускі, значыцца Крывічы, Радзімічы, Дрыгавічы і Севяране, былі параскіданы сярод балотаў і лясоў, дык ня мелі быццам на першы пагляд ніякіх граніцаў і мелі яны іх адначасна ў гэных самых лясох і балотах, якія баранілі іх ад усяляхіх навінак, што маглі лучыць з далёкага сьвету. Гэныя ўмовы геаграфічныя пакінулі, зразумела, сьледамкі на псыхіцы людзей. Тутака крыніца неспагаднасьці ўсяму новаму, неспагаднасьці хутчэй пасыўнае, дзеля таго, што ў гісторыі нашай нідзе не наглядаем больш яркага пратэсту. Гэта між іншым пакінула свае сьледамкі на ўсім, што толькі бачым у Беларусаў: у распарадкаваньні жыцьця ўнутранага і арганізацыі вонкавае, ці ў сэньсе рэакцыі на небясьпеку (вайна абаронная) ці імкненьня да карысьці (прыкладам вайна зачэпная).

Каб добра ацаніць павагу гэнага зьявішча, трэба ўмець глянуць на сваю гісторыю так, як яна была ў сапраўднасьці, трэба мець свае "акуляры", каб добра бачыць. Мы лішне часта глядзімо вачыма дасьледчыкаў,ці афіцыяльных гісторыкаў расейскіх ці польскіх. Возьмем прыкладам факт, як трэба ацаніць слабасьць дзяржаўную чыста беларускіх твораў з пары полацкае? Ці гэта няўмеласьць арганізаваць самім? Чаму ж тады гэныя самыя князі ў пару літоўска-беларускую нашае гісторыі ўмеюць гэтак складна і вясьці войны і будаваць шырока культуру ў галіне правадаўства і пісьменства? Адказ на гэта знаходзім уявіўшы сабе, што маса беларуская заўсёды ўмела вясьці сваё арганізацыйнае ўнутранае жыцьцё. Сям'я, вёска, грамада (як найніжэйшая адзінка адміністрацыйна-самаўрадавая) стаялі заўсёды надта высока і новыя ўмовы з мамэнтам новага правапарадку пасьля скасаваньня паншчыны зноў выявілі, што лепш як дзе ў іншым месцы Расейскае Імпэрыі - этнаграфічная Беларусь умела правясьці распарадкаваньне валасное гаспадаркі.

Гэны вось антымілітарызм побач традыцыяналізму, як мы сяньня казалі б, паясьняе нам тую эпоху сужыцьця ў комплексе Літоўска-Беларускае гаспадарсьцьвенасьці. Літоўскія князі сарганізавалі гэны новы дзяржаўны комплекс. Адначасна бачым мы крыху нечаканае зьявішча. Ліцьвіны заваявалі бяскроўна Беларусь, а Беларусы, быццам падняволеныя, пачынаюць кіраваць гэнаю дзяржаваю. Паясьніць гэта нехта хацеў бы вышынёю культуры тагачаснае Беларусі і ніжэйшым роўням яе на Літве. Але ці гэтакі адказ можа нас поўнасьцю задаволіць? Некаторыя падзеі сучаснасьці, якія адбываюцца на нашых вачох, паказуюць, што незаўсёды вышэйшая культура перамагае ў жыцьці. Ня буду паклікацца на праслаўлены ўжо сказ аднаго з польскіх прэм'ер-міністраў аб ліквідацыі беларускага пытаньня ў працягу 50 гадоў. Сучаснасьць зьяўляецца найлепшым адказам на натугі полёнізацыйныя. Суадносіны паміж чужым элемэнтам і масаю беларускаю паказваюць, што гэны загнаны гаротнік селянін умее зашчапіць свой сьветапогляд, свае абычаі насланаму з культурнаю місіяю да яго асадніку.

Дык ёсьць тады ў нявыразнасьці "хістаньня" беларускага нейкая суцэльнасьць, сіла і трэба папытацца - ці гэта сапраўды нявыразнасьць, ці гэта мо' толькі іншыя адносіны да жыцьця? У гэтай сіле асыміляцыйнай ёсьць мо' нешта, што верыць трэба мерамі ня розуму, а катэгорыямі рэпрэзэнтаванымі ў паэзіі... Новая пара ў развою падзеяў гістарычных на тэрыторыі беларускай у сувязі ўжо з Польшчаю вызначаецца адыходам вярхоў грамадзянства, якія губляюць свой твар нацыянальны і ў працягу некалькіх стагоддзяў прытуляюцца да чужое ім псыхікі мазурскае. Ясна, што гэта ня была суцэльнасьць нацыі беларускае, што адкалолася ад свайго камля, - маса, шырокія сфэры грамадзянства асталіся пры берагу гэнае хвалі. Ня гледзячы на гэта "панскія" сфэры, усе тыя вяльможы і магнаты, да канца Рэчы Паспалітае пачувалі сваю апрычонасьць. Лішне далёкаю была псыхіка людзей, якія гаварылі на тую пару аднолькаваю моваю, значыцца польскаю, у Беларусі і ў Польшчы. Няма што ўжо казаць аб мяшчанстве і сялянстве.

Я не ўваходжу ў прычыны, якія выклікалі гэныя працэсы, ці яны былі абаснаваныя і на чым былі абаснаваныя. Безумоўна тутака, у гэнай плошчы матар'ялістычная дыялектыка магла-б трыумфаваць, яна паказала-б і даказала-б, што шляхта беларуская імкнулася да тых здабычаў сацыяльных і клясавых, якія мела на тую пару шляхта польская.

Цікавімся мы аднак зусім не аб тым. Мы хочам знайсьці толькі адказ на тое, чым зьяўляецца і якім зьяўляецца характар Беларуса не як адзінкі, а як народу. Дык адыход цэлае клясы народу мае свой тутака асаблівы зьмест. Пасыўныя адносіны масаў паказваюць дужа добра на характар полёнізацыі. Гэта быў выплад дзяржаўнае толькі палітыкі, а ніколі нейкае вышэйшасьці, перамогі багацейшае культуры. Што вышэйшасьць культурная мела ды мае ў такіх сытуацыях адноснае значэньне - паказвае хаця-б прыклад падзеяў на польскім Шлёнску. Вялікая і багатая культура нямецкая не магла перамагчы інэртных адносінаў польскага работніка і селяніна. Калі ўжо гутарка аб вышыні культураў, дык можна папытацца, дзе яна была большая ў XIV-XV стагоддзях - на Беларусі, з ейнымі жывымі і сьвежымі традыцыямі з Візантыі, ці ў сярэднявечнай тагачаснай Польшчы?.. Які настрой доўга яшчэ вітае сярод сполёнізаваных сфэраў шляхоцкіх - бачым яшчэ ў Міцкевіча, прарока новае польскае эры, у сказе: "Літва, зямелька родная..."

Прыходзіць падзел Польшчы. Дзеля вышэй прыведзеных прычынаў, зразумела, што гэны момант не закрануў глыбей масаў беларускіх. Астаюцца яны чужыя на лёзунгі інтэлігенцыі польскае ці расейскае, якія хадзілі ў народ з рознымі заклікамі. Селянін беларускі не лавіў паўстанцаў у 1863 годзе, як гэта было нат' мясцамі ў каранной Польшчы. Мясцамі ён спагадна паглядаў на натугі шляхты прагнаць маскалёў, найчасьцей аднак аставаўся інэртным. Усё гэта ня была ягоная справа. Правадыры тагачасныя ішлі да народу з лёзунгамі далёкімі і чужымі, што ня ўмелі закрануць душы. Тыя правадыры і народ ня мелі супольнага языка. Яшчэ адзін прыклад з адносінаў масы і ейнае рэакцыі з апошніх дзён. Думаю тутака аб Грамадзе. Магутны ўздойм, шуканьне свае формы ўскалыхнула народам і паклікала армію ў рады сялянска-работніцкае арганізацыі. Ці гэта быў сапраўды волат на гліняных нагах, ці ў Грамадзе мо' было яшчэ за шмат чужога?.. Адказываць на гэта было-б сяньня захутка, сяньня маем лішне мала фактычнага матар'ялу ў руках, каб рабіць станоўкія прысуды.

Характар адзінкі зьяўляецца выпладам спадчыны па продках з судзяньнем асяродзішча. Тое самае трэба сказаць аб характары народу. Асяродзішчам будзе ён сам і яго суседзі. Адначасна падзеі гэнага ж чалавека ці цэлага народу паказаціваmуць на ягоны характар.

Дык што можна казаць аб нашым нацыянальным характары? Апрача вышэй названых і падчыркнутых нахілаў да спакойна-кантэпмляцыўнага жыцьця і любасьці да свайго старадаўняга, трэба сказаць, што не паказаў ён аканчальнае свае формы, у якой ён быў-бы зусім сабою. Паасобныя ўздоймы рэвалюцыйныя - гэта толькі паказальнік, што ёсьць туга, шуканьне свайго шляху. Калі дагэтуль народ беларускі не праявіў у шырэйшым маштабе свайго твару, дык безумоўна дзякуючы сваім аснаўным рысам, а перадусім вонкавым умовам жыцьця, у якіх ён дасюль знаходзіўся.

Ці гэныя аснаўныя рысы часам ня маюць у сабе прысуду на будучыню, інакш кажучы, ці ня будуць яны тым дзейнікам, дзякуючы якому народ не астоіцца перад азброеным сьветам, асабліва гэным блізкім сьветам суседзяў? Дасюлешняя практыка казала б нам хутчэй аб тым, што гэная вонкавая нядужасьць мае ў сабе таёмную сілу апоры. Жыцьцё цячэ; новыя надыходзячыя хвормы дадуць калісь і Беларусу паказаць сябе, заняць сваё месца паміж іншымі народамі.

Цяжкі шлях Беларуса быў дагэтуль, ня лёгкі ён будзе ў бліжэйшай будучыні. Мы лішне далёкія і іншыя ад сумежных з намі народаў, каб маглі лёгка знайсьці сябе саміх. Зарука нашае будучыні ў дзеяньні ў сваёй собскай форме, адказываючай нашаму характару.

1935 г.

Друкуецца на мове арыгіналу.

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012



Праграма тэлеперадач

10 КРАСАВІКА, ПАНЯДЗЕЛАК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

16.05. Тэлебачанне - школе. Музыка. 16.25. "Сваімі рукамі". Птушкі — вяснянкі з цеста. 16.40. Вытокі. 17.00. "Тыдзень". Інфармацыйная праграма (Гр.). 17.30. "Кантакт". Публіцыстычная праграма (Гр.). 18.00. АТН, Бі-бі-сі, Сі-эн-эн. 18.45. Праспект. Інфармацыйна-аналітычная праграма. 19.15. "Час, калі нас кахалі...". Штрыхі да партрэта паэтэсы Таісы Бондар. 19.35. На добры лад. Тэленарыс. 19.45. Да 50-годдзя Перамогі. 1 рэспубліканскі тэлевізійны фестываль "Спяваюць акцёры тэатра і кіно". 20.40. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.40. Студыя "Палітыка". 21.55. 5 + 5. Інфармацыйна-рэкламны выпуск. (Гр.). 22.05. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. 22.20. Дзень стагоддзя. 22.25. Спартыўны тэлекур'ер. 22.45. Шоу-прагноз. 22.50. Пад купалам Сусвету. 23.00. Навіны. 23.15. "Фруза". Маст. фільм.

КАНАЛ "ОСТАНКИНО".

16.05. "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.30. ТВ-доверие. 17.00, 20.00. Время. 17.25. Хоккей. Кубок МХЛ. Финал. В перерывах - Час пик, Спокойной ночи, малыши! 20.45. "Мастер и Маргарита". Телесериал. 2-я серия. Часть 1-я. 21.40. Версии. 21.55. Гол. 22.25. Пресс-клуб. 23.20. Новости.

КАНАЛ "РОССИЯ".

16.50. "И помнит мир...". 17.20. Спасение 911. 18.15. "Купить - не купить". 18.25. Устами младенца. 19.00, 22.00. Вести. 19.25. Подробности. 19.35. "Безмолвный мир Николаса Квинна". Худ. фильм. (Великобритания). 2-я серия. Часть 1-я. 20.40. Репортер. 21.00. Без ретуши. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Экран криминальных сообщений. 22.50. Экзотика.

ПОЛЬША - 1

07 05 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 ''Мода на успех''. Сериал пр-ва США. 09 30 Программа для детей. 09 45 Гимнастика. 09 50 Мультфильм. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 10 55 Английский язык для детей. 11 05 ''Доктор Квинн''. Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Приятное с полезным. 12 20 Что меня беспокоит. 12 30 Репортаж. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 40 Школы в Европе. 14 05 Зеленым вверх. 14 35 Документальный сериал. 15 00 Грибными тропами. 15 10 Тело и душа. 15 30 Ниша. 15 40 Экологическая программа. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Музыкальная программа. 16 30 Альтернативы. 16 55 Музыкальная программа. 17 00 ''Мода на успех''. Сериал пр-ва США. 17 25 Суперобучение. 17 35 Играй с нами. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Публицистическая программа. 19 10 ''Марфи Браун''. Сериал пр-ва США. 19 35 Юбилейная программа. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 Телетеатр. 22 45 Пульс дня. 23 00 Публицистическая программа. 23 20 Неделя президента. 23 30 Тележурнал. 00 00 Новости. 00 20 Художественный фильм. 01 40 Репортаж. 02 00 Развлекательная программа.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 30 Английский язык. 08 40 Новости. 09 00 Местная программа. 09 30 Комедийный сериал. 10 00 Мир женщин. 10 30 Портреты. 11 00 Мультсериал. 11 20 Телетурнир. 11 45 Сообщество в культуре. 12 20 Лица театра через годы. 12 50 Краковские легенды. 13 00 Документальный сериал. 14 00 Панорама. 14 30 ''Дворец под оливками''. Сериал пр-ва Франции. 15 10 Музыкальный журнал. 15 50 Мультсериал. 15 55 Приветствие. 16 00 Мультсериал. 16 20 День трезвости. 16 30 Мультихобби. 17 00 Апетит на здоровье. 17 30 Футбольный журнал. 18 00 Документальный фильм. 18 50 День трезвости. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Телетурнир. 20 35 Программа для детей. 21 00 ''Ало, ало''. Сериал пр-ва Англии. 21 35 Автожурнал. 22 00 Панорама. 22 30 День трезвости. 22 40 ''Эмилия''. Сериал пр-ва Канады. 23 30 День трезвости. 23 40 Сад искусств. 00 10 Марафон трезвости. 00 40 Интервью с бывшим сторудником КГБ. 01 00 Панорама. 01 05 Концерт.

11 КРАСАВІКА, АЎТОРАК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.35.Ранішні кактэйль. 7.50. Люстэрка Сі-эн-эн. 8.05. Дзень стагоддзя. 8.10. "Цырк прыехаў". Фільм-канцэрт. 9.00. Тэлебачанне — школе. Музыка. 9.20. Студыя "Палітыка". 9.35. Фінансавы час. 9.50. "АВС-клуб". 10.05. "Крыж міласэрнасці". Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі. 12.40. Да 50-годдзя Перамогі. 1 рэспубліканскі тэлевізійны фестываль "Спяваюць акцёры тэатра і кіно". 13.30. Студыя "Культура". "Зніч". Роздум аб лёсе роднай мовы. Частка 1-я. 14.00. У нас дома. Праграма для сям'і. 14.35. Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак. 16.20. Тэлебачанне — школе. Музыка. 16.50. Вывучаем сваю гісторыю. Дак. фільм. 17.10. Як працуе закон. Прамая лінія. (Гр.). 18.00. АТН, Бі-бі-сі, Сі-эн-эн. 18.45. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 18.55. Тэлевізійны кабінет улады. (Гр.). 19.25. У свеце навукі. 19.55. Студыя "Эксклюзіў". 20.00. "Маё каханне, мой смутак". Тэлесерыял. 20.30. Скрыжалі. Томас Джэферсан. 20.40. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.40. Студыя "Палітыка". 21.55. Кліп-канцэрт. Ірына Алеграва. 22.05. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. 22.20. Шоу-прагноз. 22.25. Пад купалам Сусвету. 23.00. Навіны. 23.20. "Сенсацыя". Маст. фільм (Канада). 1-я серыя. 0.15. Камандны чэмпіянат Беларусі па настольным тэнісе.

КАНАЛ "ОСТАНКИНО".

5.00. Телеутро. 8.00, 14.00. Новости (с сурдопереводом). 8.20, 18.20. "Дикая Роза". 9.00. Мультфильм. 9.35. "Наши на американском льду". Док. фильм. 10.00. "Природа мира". Научно-популярный телесериал. Фильм 1-й и 2-й. 11.00, 23.40. Новости. 13.00. "Иванов, Петров, Сидоров...".Информационно-развлекательная программа. 13.35. Огород круглый год. 14.20. В эфире межгосударственная телерадиокомпания "Мир". 15.00. Домисолька. 15.20. "Марафон-15". 15.40. Волшебный мир или Синема. 16.00. Шпаргалка. 16.05. "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.30. Джем. 17.00, 20.00. Время. 17.15. "Угадай мелодию". Телеигра. 17.40. В эти дни 50 лет назад. 18.00. Час пик. 19.00. Тема. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. Из первых рук. 20.55. "Затерянный в Сибири". Худ. фильм. 22.35. Версии. 22.55. Телешоу 50 х 50.

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Ритмика. 7.40. Звезды говорят. 7.45. Время деловых людей. 8.15. Всемирные новости Эй-би-си. 8.40. Формула 730. 9.10. Телегазета.11.30. "Деловая Россия". 15.05. Там-там новости. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. "Одиссея". Худ. фильм (Канада). 1-я серия. 16.20. "В этот день...". 16.25. Новая линия. 16.55. Хозяин. 17.25. Музыка на десерт. 17.40. "Солдатский медальон". 18.10. L-клуб. 19.25. Подробности. 19.35. Площадь искусств. "Нашей "Дружбе" - сорок лет". 20.25. Киномарафон. Фильм И.Бергмана "Фанни и Александр". (Швеция). 1-я серия. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. "Фанни и Александр". 2-я серия.

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 ''Первые поцелуи''. Сериал пр-ва Франции. 09 30 Программа для детей. 09 55 Гимнастика. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 10 55 Английский язык для детей. 11 00 ''Бенони и Роса''. Сериал пр-ва Норвегии. 12 00 Рынок труда. 12 20 Приглашение к столу. 12 30 Киножурнал. 12 50 Сто лет. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 40 Компьютерная школа. 13 55 Книга чудес техники. 14 10 Великие открытия в науке и технике. 14 25 Атом, звезды, жизнь. 14 40 Камни с той и не с той Земли. 14 55 Счет математики. 15 10 Химия на кухне. 15 25 Джойстик. 15 45 В мире науки. 15 50 Программа дня. 16 00 Музыкальная программа. 16 30 Сами о себе. 17 00 ''Первые поцелуи''. Сериал пр-ва Франции. 17 25 Для детей. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Ария со смехом. 18 40 Автомания. 19 05 Мультсериал. 19 30 Сенсация XX века. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 ''Тереса''. Фильм пр-ва Франнции. 22 45 Пульс дня. 23 00 Документальный фильм. 23 25 Сеймограф. 23 35 Люди, власть, деньги. 00 00 Новости. 00 20 50 лет документального фильма. 01 10 Искусство фотографии. 01 30 Программа о поэзии. 01 35 Документальный фильм. 02 00 Музыкальная программа. 02 30 Репортаж.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 30 Английский язык. 08 40 Новости. 09 00 Местная программа. 09 30 ''Радиороманс''. Сериал пр-ва Польши. 10 00 Мир женщин. 10 30 Магия кино. 11 00 Сериал пр-ва Канады. 11 25 Телетурнир. 11 50 Телетеатр. 13 10 Марафон трезвости. 13 40 Мой маленький мир. 14 00 Панорама. 14 20 ''Запретная любовь''. Сериал пр-ва Испании. 15 05 Тележурнал. 15 40 В чем дело? 15 50 Мультсериал. 15 55 Приветствие. 16 00 Сериал пр-ва Канады. 16 30 Спортивная студия. 17 00 Письма из Европы. 17 30 Плеяды. 18 00 Тележурнал. 18 10 Святой Августин. 18 40 Католическая программа. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Телетурнир. 20 35 Мультсериал. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 30 Экологическая программа. 22 40 Репортеры второй программы представляют. 23 05 ''Мужская ложь''. Фильм пр-ва Англии. 00 20 Криминальное танго. 00 45 Тени жизни. 01 00 Панорама. 01 05 ''Рэкет''. Фильм пр-ва России.

12 КРАСАВІКА, СЕРАДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.35. Ранішні кактэйль. 7.50. Эканамікст. 8.00. Люстэрка Сі-эн-эн. 8.15. "Спявае Ларыса Трухіна". Фільм-канцэрт. 8.30. "Маё каханне, мой смутак". 9.00. Тэлебачанне — школе. Музыка. 9.30. Студыя "Палітыка". 9.45. "Сенсацыя". Маст. фільм. (Канада). 1-я серыя. 10.40. Скрыжалі. 10.45. "Крыж міласэрнасці". Маст. фільм. 3-я серыя. 11.55. Тэлесябрына. 12.15. Мультфільмы. 12.50. "Зорная ростань". Тэлевізійны конкурс маладых артыстаў эстрады. Перадача 2-я. 13.50. Студыя "Культура". "Зніч" роздум аб лёсе роднай мовы. Частка 2-я. 14.50. "Сярэбранае чараўніцтва". Фільм-канцэрт. 15.15. Відзьма-нявідзьма. 16.20. Вывучаем сваю гісторыю. Дак. фільм. 16.50. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 17.20. Слова. Мастацкая праграма. (Гр.). 18.00. АТН, Бі-бі-сі, Сі-эн-эн. 18.45. Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок". Фінал рэспубліканскага турніру інтэлектуальных гульняў. 19.35. Тэлевізійная прэс-канферэнцыя кіраўніка аналітычнага цэнтра адміністрацыі прэзідэнта РБ Пятра Андрэевіча Капітулы. 20.25. Цэнтрвыбаркам паведамляе. 20.40. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.40. Студыя "Палітыка". 21.55. 5 + 5. Інфармацыйна-рэкламны выпуск. (Гр.). 22.05. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. 22.20. Шоу-прагноз. 22.25. Спявае Л. Глазырына. 22.45. Пад купалам Сусвету. 23.00. Навіны. 23.20. "Сенсацыя". Маст. фільм. 2-я серыя.

КАНАЛ "ОСТАНКИНО".

5.00. Телеутро. 8.00, 14.00. Новости (с сурдопереводом). 8.20, 18.20. "Дикая Роза". 9.00. В мире животных (с сурдопереводом). 9.35. Уроки Ольги Ивановой. 10.00. "Природа мира". Научно-популярный телесериал. Фильм 3-й и 4-й. 11.00, 23.25. Новости. 13.00. "Иванов, Петров, Сидоров...". Информационно-развлекательная программа. 13.35. "Пойми меня". Телеигра. 14.20. В эфире межгосударственная телерадиокомпания "Мир". 15.00. Посмотри, послушай. 15.20. Мультсериал (США). 15.50. Фэн-клуб. 16.00. Шпаргалка. 16.05. "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.30. Тин-тоник. 17.00, 20.00. Время. 17.15. "Угадай мелодию". Телеигра. 17.40. В эти дни 50 лет назад. 18.00. Час пик. 19.00. "Мы". Авторская программа В.Познера. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.45. Фильм режиссера К.Муратовой "Чувствительный милиционер". 22.40. Версии. 23.00. Магия-13.

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Ритмика. 7.40. Звезды говорят. 7.45. Время деловых людей. 8.15. Всемирные новости Эй-би-си. 8.40. Формула 730. 9.10. Телегазета. 9.15. Музыкальный экспромт. 9.25. "Санта-Барбара". 11.30. "Деловая Россия". 15.05. Там-там новости. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. Чья сторона? 16.20. "В этот день...". 16.25. Новая линия. 16.55. "Лад"-галерея. Художник И.М. Зейтман. 17.25. Ваше право. 17.40. Большой хоккей. 18.20. Клип-антракт. 18.25. Своя игра. 19.25. Подробности. 19.35. "Санта-Барбара". 20.30. Рек-тайм. 21.05. Тихий дом. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Фильм Ж.Л.Годара "Мужское-женское" (Франция - Швеция).

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 ''Мода на успех''. Сериал пр-ва США. 09 30 Музыкальная программа. 09 45 Гимнастика. 09 50 Мультсериал. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 10 55 Английский язык для детей. 11 00 ''Слава''. Сериал пр-ва США. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 От колыбели до школы. 12 20 Энциклопедия. 12 30 Тележурнал. 12 55 Наше государство. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнесс. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскозяйственная программа. 13 40 Музыка. 14 10 Орфография. 14 25 Тележурннал. 14 55 Есть всегда. 15 25 Документальный фильм. 15 40 Ренесанс. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Музыкальная программа. 16 30 Молодежный журнал. 16 55 Музыкальная программа. 17 00 ''Мода на успех''. Сериал пр-ва США. 17 25 Программа длядетей. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 Телетурнир. 18 50 Сатирическая программа. 19 05 ''Юристы из города ангелов''. Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 ''Прекраснная незнакомка''. Фильм пр-ва Польши. 22 40 Пульс дня. 23 00 Надежда. 23 15 Всегда вечером. 00 00 Новости. 00 15 Документальный фильм. 00 45 Спортивная студия. 01 00 ''Случайный свидетель''. Фильм пр-ва Канады. 02 30 Музыкальная программа.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 30 Английский язык. 08 40 Музыкальнные новости. 09 00 Местная программа. 09 30 ''Все кроме любви''. Сериал пр-ва США. 10 00 Мир женщин. 10 30 Документальный фильм. 11 00 Мультсериал. 11 25 Ян Себастьян Бах. 13 10 Духовные тропы. 14 00 Панорама. 14 20 ''Мики Лоу''. Фильм пр-ва Англии. 15 10 Тележурнал. 15 50 Мультсериал. 15 55 Приветствие. 16 00 Сериал пр-ва США. 16 30 Спортивная студия. 17 00 Животные вокруг нас. 17 30 Все найдешь в Бахе. 18 00 Документальный фильм. 18 25 Мой алтарь. 18 55 Розыгрыш лото. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Колесо фортуны. 20 35 Программа для детй. 21 00 Баланс XX века. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 35 Экспресс репортеров. 23 05 Телетеатр. 00 05 Музыкальная программа. 01 00 Панорама. 01 05 Мистерия.

13 КРАСАВІКА, ЧАЦЬВЕР

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.35. Ранішні кактэйль. 7.50. Люстэрка Сі-эн-эн. 8.05. Пратакол. Міжнародная праграма. 8.20. "Сенсацыя". Маст. фільм. 2-я серыя. 9.15. Студыя "Палітыка". 9.30. Урокі Наталлі Наважылавай. 10.00. "Магія чорная і белая". Маст. фільм. 11.15. "Мсціўцы з 2-га "В", "Мой сябр Кнопік, які ведае ўсё". Кароткаметражныя фільмы. 12.15. "Залатая ліра". Тэлефестываль Беларускай песні. Частка 3-я. 13.00. "Крок". Фінал рэспубліканскага турніру інтэлектуальных гульняў. 13.50. "Крыж міласэрнасці". Маст. фільм. 4-я серыя. 16.30. Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 17.00. Экалогія і мы. (Гр.). 17.40. Дыялогі аб спорце. 18.00. АТН, Бі-бі-сі, Сі-эн-эн. 18.45. Размова з нагоды. Насельніцтву пра грамадзянскую абарону. (Гр.). 19.50. Эканамікст. 20.00. "Маё каханне, мой смутак". 20.30. Дзень стагоддзя. 20.40. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.40. Студыя "Палітыка". 21.55. 5 + 5. Інфармацыйна-рэкламны выпуск. (Гр.). 22.05. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. 22.20. "Крок". Вялікая мядзведзіца". 22.50. Пад купалам Сусвету. 23.00. Навіны. 23.20. "Сенсацыя". Маст. фільм. 2-я серыя. 0.15. Шоу-прагноз.

КАНАЛ "ОСТАНКИНО".

5.00. Телеутро. 8.00, 14.00. Новости (с сурдопереводом). 8.20, 18.20. "Дикая Роза". 9.00. Клуб путешественников (с сурдопереводом). 9.45. Стадион. 10.05. "Природа мира". Фильм 5-й и 6-й. 11.00, 23.50. Новости. 13.00. "Иванов, Петров, Сидоров...". Информационно-развлекательная программа. 13.35. "Пойми меня". Телеигра. 14.20. В эфире межгосударственная телерадиокомпания "Мир". 15.00. Мультитроллия. 15.20. На балу у Золушки. 15.40. Компьютер-холл. 16.00. Шпаргалки. 16.05. "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.30. ... До и шестнадцати и старше. 17.00, 20.00. Время. 17.20. Лотто "Миллион". 18.00. Час пик. 19.00. Избранница. Авторская программа Э.Рязанова. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.40. Москва-Кремль. 21.05. Век кино. Худ. фильм "Бульвар Рома". (Франция). 23.10. Версии. 23.30. В мире джаза.

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Ритмика. 7.40. Звезды говорят. 7.45. Время деловых людей. 8.15. Всемирные новости Эй-би-си. 8.40. Формула 730. 9.10. Телегазета. 9.15. Музыкальный экспромт. 9.25. "Санта-Барбара". 11.30. "Деловая Россия". 15.05. Там-там новости. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. Старты надежд. 16.20. "В этот день...". 16.25. Новая линия. 16.55. Кипрас Мажейка. Репортажи из Малой Европы. 17.25. "Никто не забыт". 17.30. Карьера. 18.00. Эксповидео. 18.15. "Сиди и смотри". Юмористическая программа. 18.30. Я — лидер. 19.25. Подробности. 19.35. "Санта-Барбара". 20.30. Арт-обстрел. 21.05. На политическом Олимпе. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Хроно. 23.10. Экран криминальных сообщений.

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай. 08 45 Беседа. 09 00 ''Безопасная пристань''. Сериал пр-ва Новой Зеландии. 09 30 Для детей. 09 45 Гимнастика. 09 50 Мультсериал. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 10 50 Поговорим о детях. 10 55 Английский язык для детей. 11 05 ''Опасные задержания''. Сериал пр-ва США. 11 55 Музыкальная программа. 12 00 Кулинарная программа. 12 20 Это легко. 12 30 Таков мир. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнесс. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 40 Встречи с природой. 14 05 Высоко и еще выше... 14 20 Животные мира. 14 50 Такой пейзаж. 15 10 Робинзоны. 15 30 Морской церемониал. 15 50 Программа дня. 16 00 Развлекательная программа. 16 30 Телетурнир. 17 00 ''Безопасная пристань''. Сериал пр-ва Новой Зеландии. 17 25 ''Кро''. Сериал пр-ва США. 18 00 Телеэкспресс. 18 20 Киножурнал. 18 40 Семья - семье. 19 05 ''Доктор медицины''. Сериал пр-ва США. 19 30 Католический журнал. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 ''Опасные задержания''. Сериал пр-ва США. 22 05 Публицистическая программа. 22 50 Сатирическая программа. 23 00 Правительственный журнал. 23 10 Полицейский журнал. 23 25 Пегас. 00 00 Хозяйственные новости. 00 15 Миниатюры. 00 20 Документальный фильм. 01 05 Спортивная студия. 01 55 Телетеатр.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Беседы по четвергам. 08 30 Английский язык. 08 40 Теледневник. 09 00 Местная программа. 09 30 ''Семейные узы''. Сериал пр-ва США. 10 00 Мир женщин. 10 30 Документальный фильм. 11 00 В стране динозавров. 11 25 Телетеатр для детей. 12 30 Польские монастыри. 13 05 Поетт Познаньский хор мальчиков. 14 00 Панорама. 14 20 ''Наш дом''. Фильм пр-ва России. 15 45 Приветствие. 16 00 В стране динозавров. 16 30 Спортивная студия. 17 00 Программа о животных. 17 35 Бах - богу. 18 00 Документальный фильм. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Один из десяти. 20 35 Клуб пана Рыся. 21 00 Спортивная студия. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 35 ''Семь самураев''. Фильм пр-ва Японии. 00 10 Документальный фильм. 01 00 Панорама. 01 05 Телепредставленние. 01 55 Спортивная студия.

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012



На тыдзень

14 КРАСАВІКА, ПЯТНІЦА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

7.35. Ранішні кактэйль. 7.50. Эканамікст. 8.00. Люстэрка Сі-эн-эн. 8.15. Мультфільм. 8.30. "Маё каханне, мой смутак". 9.00. Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9.30. Студыя "Палітыка". 9.45. "Крок". "Своечасова". 10.15. Дзень стагоддзя. 10.20. "Сенсацыя". Маст. фільм. 3-я серыя. 11.15. Да 50-годдзя Перамогі. Маст. фільм "Мама, я жывы". 12.35. "Тэлебом" у Магілёве. Гала-канцэрт. Частка 2-я. 13.50. Мультфільм. 14.10. "Тэлевізійны арт-клуб". Бенефіс народнага артыста Беларусі Паўла Кармуніна. 15.10. Вывучаем сваю гісторыю. "Францыск — сын Скарынін". Дак. фільм. 16.05. Да 50-годдзя Перамогі. Франтавы альбом. 16.15. Запрашаем на вячоркі. Абрад "Суконная талака". Фальклорны ансамблі вёскі ЛОбча Лунінецкага раёна. 17.10. "Маданны ў пагонах". 17.40. Дзённік Прынёмання. (Гр.). 18.00. АТН, Бі-бі-сі, Сі-эн-эн. 18.45. "Толькі па пятніцах". Інфармацыйна-публіцыстычная праграма. (Гр.). 19.30. Тэлесябрына. 19.45. На рубяжы тысячагоддзяў. Да 100-гадовага юбілею кіно. 20.15. Цэнтрвыбаркам паведамляе. 20.30. Скрыжалі. 20.35. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.40. Студыя "Палітыка". 21.55. Кліп-канцэрт. Групы "Кармэн", "МФ-3". 22.05. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. 22.20. Эканамікст. 22.30. Вясёлы уік-энд. 22.40. Шоу-прагноз. 22.45. Мультфільмы для дарослых. 23.00. Навіны. 23.20. "Бакстэр". Маст. фільм (Францыя). 0.55. Пад купалам Сусвету. 1.05. Відзьма-нявідзьма.

КАНАЛ "ОСТАНКИНО".

5.00. Телеутро. 8.00, 14.00. Новости (с сурдопереводом). 8.20, 18.15. "Дикая Роза". 9.00. Мультфильм. 9.10. "Пробуждение". Хореографическая сюита. 9.40. Ваш кумир. 10.05. "Природа мира". Телесериал. Фильм 7-й. 11.00, 23.10. Новости. 13.00. "Иванов, Петров, Сидоров...". Информационно-развлекательная программа. 13.35. "Пойми меня". Телеигра. 14.20. В эфире межгосударственная телерадиокомпания "Мир". 15.00. "Белый клык". Телесериал для детей. 2-я серия. 15.30. Лауреаты V международного фестиваля детских телевизионных программ. 16.00. Шпаргалка. 16.05. Рок-урок. 17.00, 20.00. Время. 17.20. Человек и закон. 17.55. Бомонд. 18.55. Поле чудес. 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.45. "Мастер и Маргарита". Телесериал. 2-я серия. Часть 2-я. 21.35. Версии. 21.50. Взгляд. 22.35. Музобоз.

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.25. Ритмика. 7.40. Звезды говорят. 7.45. Время деловых людей. 8.15. Всемирные новости Эй-би-си. 8.40. Формула 730. 9.10. Телегазета. 9.15. Музыкальный экспромт. 9.25. "Санта-Барбара". 10.40. Крестьянский вопрос. 11.05. Милицейская хроника. 11.15. Репортажи с мест. 11.30. "Деловая Россия". 15.05. Там-там новости. 15.20. Праздник каждый день. 15.30. Призма. 16.20. Новая линия. 16.50. "В этот день...". 16.55. Дисней по пятницам. "Большой, рыжий". Худ. фильм. 18.30. "Фантазии на темы Фаберже". 18.40. Горячая десятка. 19.25. Подробности. 19.35. "Санта-Барбара". 20.30. Джентльмен-шоу. 21.05. "К-2" представляет: "Сюжет". 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. "Джанго". Худ. фильм.

ПОЛЬША - 1

07 00 Кофе или чай? 08 45 Беседа. 09 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва США. 09 30 Для детей. 09 55 Гимнастика. 10 00 Новости. 10 10 Мама и я. 10 25 Дошкольники дома. 11 00 "Возвращение Макклейна". Сериал пр-ва США. 11 45 Музыкальная программа. 12 05 Большой и маленький человек. 12 15 Сделай это вместе с нами. 12 30 У себя. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 40 Тележурнал. 13 45 Вокруг реформы образования. 14 05 Какая школа? 14 10 Как говорить нет. 14 35 Что ни страна, то обычай. 14 50 Если не Оксфорд, то что? 15 05 Кто ты есть? 15 25 Вокруг реформы образования. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Документальный фильм. 16 30 На перекрестке мира. 17 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва США. 17 25 Программа для детей. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 "Абрахам". Фильм пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Декалог". Фильм пр-ва Польши. 22 15 Трансляция из Рима. 22 45 Пульс дня. 00 00 Новости. 00 20 "Под солнцем сатаны". Фильм пр-ва Франции. 01 50 На перекрестке мира и бесконечности. 02 20 Документальный фильм.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 30 Английский язык. 08 40 Новости. 09 00 Местная программа. 09 30 Сериал пр-ва США. 10 00 Мир женщин. 10 30 Документальный фильм. 11 00 Мультсериал. 11 25 Спортивная программа. 12 30 Телетеатр для детей. 13 30 Концерт. 14 00 Панорама. 14 20 "Мои сорванцы". Фильм пр-ва Франции. 15 45 Приветствие. 16 00 Спортивная студия. 16 55 Телепредставление. 17 30 "Здравствуй класс". Сериал пр-ва Англии. 18 00 Документальный фильм. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Один из десяти. 20 30 Пасхальный концерт. 21 35 Распятый. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 35 "Смелость". Фильм пр-ва США. 23 40 Тележурнал. 00 00 Документальный фильм. 01 00 Панорама. 01 05 Бах - богу.

15 КРАСАВІКА, СУБОТА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

8.00. Эканамікст. 8.10. Люстэрка Сі-эн-эн. 8.25. Скарбы. 8.45. Спортпляцоўка. 9.05. Франтавы альбом. 9.10. Скрыжалі. 9.15. "Лулу — анёл кветак". Мультсерыял. 9.45. "Уся справа ў капялюшы". 10.10. "Чарадзей Лад і сем прынцэс". Муз. казка. Частка 1-я. 10.25. Вялікі пост праваслаўнай царквы. 11.10. "Скрыжаванні вайны". Тэлевізійны спектакль. Частка 1-я. 12.10. "Калаж". Праграма для дзелавых людзей. 12.40. "Крок". "Жывая зямля". Экалагічны клуб. 13.00. Прэм'ер-кіно. 13.50. "Чацвертае вымярэнне". Духоўна-інтэлектуальны канал. 14.50. Шматгалосе. 15.20. Музычны салон Эленаоры Язерскай. 16.15. Позірк у будучыню. "Пасля 2000 года". 16.40. "Трапічная спёка". Маст. фільм. 17.10. Прэм'ера цыкла. "Пасольскі двор". 17.40. Тэлекрама. 17.50. "Зорная ростань". Тэлевізійны конкурс маладых артыстаў эстрады. Перадача 3-я. 18.55. Анталогія гумару. 19.25. "Сталіца". Тэлечасопіс. 19.55. Клаксон. 20.05. Міжнародныя спартыўныя навіны. 20.30. Шоу-прагноз. 20.40. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.40. Кліп-канцэрт. Алег Газманаў. 21.50. Вясёлы уік-энд. 22.00. "Акалада". Музычна-забаўляльная праграма. 22.30. Маст. фільм "Карусель". 23.40. Святочнае набажэнства на Вялікдзень у касцеле св. Роха.

КАНАЛ "ОСТАНКИНО".

5.00. Телеутро. 7.45. Проповедь. 8.00, 14.00. Новости (с сурдопереводом). 8.20. Лего-го. 8.50. Фильм - детям. "Капитан". 9.25. Утренняя почта. 9.55. Здоровье. 10.25. Провинция. 11.00, 23.00. Новости. 11.20. Смак. 11.40. Век кино. Худ. фильм "Идеальный муж". (Великобритания). 13.20. Живое дерево ремесел. 13.25. Зеркало. 14.20. Большие гонки. 14.45. К 50-летию Победы. Док. фильм. "Там, за линией фронта". 15.35. В мире животных. 16.10. Брэйн ринг. 17.00, 20.00. Время. 17.20. Смех без границ или Юморина в Одессе. 18.15. "Крутая девчонка". Кинокомедия (Франция). 19.40. Спокойной ночи, малыши! 20.45. "Мастер и Маргарита". Телесериал. 3-я серия. Часть 1-я. 21.30. Оба-на. 22.05. Матадор.

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.20. Звезды говорят. 7.30. "Продленка". Детская юмористическая передача. 8.00. Пилигрим. 8.45. "Никто не забыт". 8.50. Парламентская неделя. 9.35. Поют драматические актеры. 10.05. До Москвы - далеко. 10.50. "Миньон остается". Худ. фильм. 12.35. Клип-антракт. Е.Барбаш. 12.40. Крестьянский вопрос. 13.20. Де факто. 13.35. "Баллада о Янушке". Худ. телефильм. 3-я серия. 14.30. Праздник каждый день. 14.40. Золотая шпора. 15.10. Вечера в доме Гоголя. Ведущий И.Золотусский. 15.55. Футбол. Чемпионат России. 17.55. Киноафиша. 18.10. "От великого до смешного один...". С.Альтов. 20.15. "Зимняя вишня". Худ. фильм. 22.30. Река времени. 22.35. Автомиг. 22.40. Программа "А".

ПОЛЬША - 1

08 00 Из Польши. 08 30 Все об огороде. 08 55 Агролиния. 09 30 Сериал пр-ва Франции. 10 00 Новости. 10 10 Программа католической редакции для детей. 10 35 Мультсериал. 11 00 Программа для детей. 11 30 Квантн. 11 55 Документальный фильм. 13 00 Новости. 13 10 Страна. 13 35 На перекрестке мира и бесконечности. 14 00 Животные мира. 14 30 Мультфильмы У. Диснея. 15 45 Концерт. 16 35 Документальный фильм. 17 05 Тележурнал. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 "Абрахам". Фильм пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 00 Обращение примас-кардинала. 21 15 "Унесенные ветром". Сериал пр-ва США. 23 10 Концерт. 00 00 Новости. 00 15 Спортивная суббота. 00 30 Спортивная студия. 01 20 "Заговор молчания". Фильм пр-ва США. 02 55 "Смертельная частота". Фильм пр-ва Франции.

ПОЛЬША - 2

08 00 Панорама. 08 10 Музыкальные новости. 08 30 Такие одинокие. 08 50 Урок языка глухонемых. 09 00 Мультфильм. 09 25 Приветствие. 09 30 Местная программа. 10 30 Репортаж. 11 00 Как стать командос. 11 30 Программа для детей. 12 30 Пасхальный парад. 14 10 Вторая программа. 14 20 Книга джунглей. 14 30 Документальный фильм. 15 30 Жизнь рядом с нами. 16 00 Спортивная студия. 16 55 Театрализованное представление. 17 30 Телетурнир. 18 00 Приветствие. 18 05 Тележурнал. 18 55 Розыгрыш лото. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 19 30 Краков. 20 00 Телетурнир. 20 35 Сумасшедшие цифры. 21 00 Спортивная студия. 22 00 Панорама. 22 30 Слово на воскресенье. 22 35 Вторая программа. 22 40 Концерт. 23 15 "Великолепная семерка". Фильм пр-ва США. 01 20 Панорама. 01 25 Поэтическая программа.

16 КРАСАВІКА, НЯДЗЕЛЯ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ.

8.00. Міхаэль Гайдн. Урачыстая меса. 9.00. Існасць. Святочная праграма. 10.10. "Чарадзей Лад і сем прынцэс". Муз. казка. Частка 2-я. 10.25. Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак. 10.45. Кубак Еўропы па мастацкай гімнастыцы. 11.25. "Усё нармальна, мама". Забаўляльная праграма. 11.55. "АВС-клуб". 12.10. "Акно". Нядзельны канал дзіцячай творчасці. 13.35. Тэлевізійны дом кіно. Фестываль "Маладосць". 14.30. Аўта-парк. 14.45. Да 50-годдзя Перамогі. "Стужка ўспамінаў". 15.15. Тэлекрама. 15.25. Існасць. Святочная праграма. 16.00. Футбол. Чэмпіянат Беларусі. "Тарпеда" (Мінск) - "Шыннік" (Бабруйск). 2-гі тайм. 16.50. Велікодныя званы. 17.45. Прэс-імпрэза. 18.35. Праспект. Інфармацыйна-аналітычная праграма. 19.05. "Закаханы мужчына". Маст. фільм (Францыя). 20.35. Калыханка. 21.00. Навіны. 21.40. Канал "Каралеўскае паляванне". 21.50. Стыль. 22.10. "Нов і К"-топ-рэвю. 22.50. Бумеранг. 23.00. 36,6. 23.10. Абібок. 23.30. Карали эстрады.

КАНАЛ "ОСТАНКИНО".

5.00. Телеутро. 7.30. Олимпийское утро. 8.00, 14.00. Новости (с сурдопереводом). 8.20. С утра пораньше. 8.45. Мультфильм. 9.20. Пока все дома. 9.45. Хрустальный башмачок. 10.30. Служу России. 11.00. "Всемирная география". "Таинственный подземный мир". 12.00. "Эх, путь-дорожка фронтовая". 12.10. Вся Россия. 12.35. "На Егория". Весенние обряды и игрища представляет Русский национальный театр. 13.00. Очевидное-невероятное. 13.45. Спорт в обед. 14.20. Променад в Мариинском. 15.10. Клуб путешественников. 15.55. У всех на устах. 16.20. "Флона на чудесном острове". Мультсериал. 16.45. Загадки истории. 17.25. Время. 17.45. Один на один. 18.25. Катрин Денев в мелодраме "Индокитай". 21.00. Воскресенье. 21.45. "Мастер и Маргарита". Телесериал. 3-я серия. Часть 2-я. 4-я серия. Часть 1-я. 23.20. Новости.

КАНАЛ "РОССИЯ".

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вести. 7.20. Звезды говорят. 7.30. Золотой ключик. 7.45. Первый дубль. 8.00. Мировая деревня. 8.30. Футбол без границ. 9.15. Доброе утро, Европа! 9.45. Аты-баты... 10.15. Русское лото. 11.00. Когда наступает сентябрь". Худ. фильм. 12.40. Шесть соток. 13.20. Коробка передач. 13.35. "Баллада о Янушке". Худ. телефильм. 4-я серия. 14.30. Большой скандал. 15.00. Лучшие игры НБА. 16.00. В мире животных. 17.00. "Ручалочка", "Новые приключения Винни Пуха". 17.55. Праздник каждый день. 18.05. XX век в кадре и за кадром. 20.25. "Крассивая, но опасная". Худ. фильм. 21.05. У Ксюши. 22.30. Река времени. 22.40. Новое поколение выбирает... 23.35. Автомиг.

ПОЛЬША - 1

08 05 Беседа с ... 08 35 Репортаж. 09 00 О тебе, боже. 09 20 Мультфильм. 09 45 Телетеатр для детей. 10 25 Мультсериал. 10 55 Трансляция из Ватикана. 13 50 Телеконцерт пожеланий. 14 30 "Крестоносцы". Фильм пр-ва Польши. 17 25 Стоит посмеяться. 18 00 Телеэкспресс. 18 25 "Погибший мир Атлантиды". Фильм пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Унесенные ветром". Сериал пр-ва США. 22 25 Развлекательная программа. 00 25 Радио Люксембург. 01 10 Спортивная студия. 01 55 "Смертельное искушение". Фильм пр-ва США. 03 25 Концерт.

ПОЛЬША - 2

08 00 Эхо недели. 08 30 Фильм для глухих. 09 25 Слово на воскресенье. 09 30 Концерт. 09 35 Отчизна. 10 00 Местная программа. 11 00 Мультфильм. 11 25 Театр для детей. 12 25 Это развлечение. 14 50 Документальный фильм. 16 00 Хроника. 16 30 Концерт. 17 00 Воскресенье со второй программой. 17 30 Телетурнир. 18 05 Концерт. 19 05 "Гет Бэк". Музыкальный фильм пр-ва США. 20 35 Мультфильм. 20 55 Сумасшедшие цифры. 21 00 Час откровения. 22 00 Панорама. 22 30 Музыкальное представление. 23 20 Художественный фильм. 01 30 Программа кабаре.

БЫВАЙ, СЯБРА!

У пятніцу ён тэлефанаваў нам, пытаў пра навіны, жартаваў, абяцаў зайсці ў панядзелак. А ў панядзелак... У панядзелак Аляксандра Кашэты ня стала. Ня вернецца. Ня хочацца верыць.

Перад вачыма стаіць яго дорбразычлівая ўсмешка. Мілы, добры, прыемны чалавек. Заўсёды зьдзіўляліся яго энцыклапедычным ведам, яго неймавернаму жаданьню вышукваць новыя зьвесткі пра гісторыю Шчучыншчыны, роднай Беларусі. Яго ўсё цікавіла, ён бясконца езьдзіў на канферэнцыі, семінары, выступаў у бібліятэках розных гарадоў, перагортваў архіўныя дакуманты. Эх, Сашка, Сашка... Шчыры ты наш беларус. Волат на выгляд, увасабленьне здароўя і сілы. Паў, як дуб, скошаны маланкай...

Няўжо ты ніколі больш не адчыніш дзьверы, жартаўліва, гучна прыгаворваючы: "Усім заставацца на месцах!"? Няўжо больш не завітаеш да нас, наш любімы "дзядзька з Вільні", не раскажаш пра сваіх вучняў-гарэзаў, з бацькоўскай любоўю і гонарам не пахвалішся сваім Ягоркам?

На нашых вачах Саша сталеў, фармаваўся як Асоба. Спачатку дапытлівы студэнт, потым малады настаўнік (пасьля заканчэньня гістфака Гарадзенскага дзяржуніверсітэта па накіраваньню працаваў настаўнікам у Асінаўскай сярэдняй школе Віцебскай вобласьці, у Матыльскай ВШ Шчучынскага раёна), потым малады дырэктар Амбілеўскай васьмігодкі. З 1990 года Аляксандр Кашэта выкладаў гісторыю ў Ляшчанскай СШ.

Саша заўсёды вызначаўся добразычлівасьцю, далікатнасьцю, уменьнем выслухаць і зразумець чалавека, нават маленькага. Яго любілі і паважалі сябры, калегі, вучні, усе, хто яго ведаў.

Напэўна ён быў занадта чыстым і сьветлым для нашага часу. Таму Бог і забраў яго да сябе так рана - у трыццаць пяць... Саша марыў зьмяніць гэты брудны сьвет, вярнуць спрадвечныя каштоўнасьці, адрадзіць родную Беларусь, зрабіць жыцьцё лепшым.

Змагаўся за вольнае слова, свабодалюбівыя душы, шмат публікаваўся ў раённай газеце. Год назад узначаліў раённую суполку Беларускага народнага фронту. Працаваў сумленна, шчыра верыў у свае ідэі, умеў запаліць сэрцы людзей. Ад партыі БНФ быў вылучаны кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета РБ. На вялікі жаль, выбаршчыкі Астрынскай выбарчай акругі ня ўбачаць у бюлетэнях для галасаваньня Сашавага прозьвішча. На вялікі жаль...

Як ніхто іншы, А.Кашэта ведаў цану памяці. Ён вельмі баяўся, каб беларусы не пазбавіліся сваіх каранёў, не забыліся, хто мы і адкуль. Таму амаль што ў адзіночку ствараў раённую кнігу "Памяць". Для нашчадкаў.

Ніякія словы ня ў стане перадаць разрываючы сэрца боль, які сёньня адчуваем мы, яго сябры. Як цяжка сёньня бацькам Сашы - простым сялянам з вёскі Дудкі Шчучынскага раёна, яго жонцы Вандзе і маленькаму сыночку, яго калегам і выхаванцам! Але нічога ўжо не зьменіш. Лёс няўмольны.

Бывай, Сашанька! Бывай, наш дарагі сябра, наш сьветлы чалавечак! Ты пажыў так мала! Бы праменьчык сьвятла, прамільгнуў і патух... Мы будзем памятаць цябе да канца дзён сваіх. Тваё душэўнае цяпло, твая дабрыня і высакароднасьць будуць саграваць нас усе гады, якія мы пражывем без цябе.

Калектыў і сябры Шчучынскай філіі КАФ "Бацькаўшчына", журналісты Шчучынскай газеты "Дзянніца", сябры абласной і Шчучынскай раённай рады БНФ.

SOTVAR

ДОБРАЙ КРАМЕ - ФАЙНЫ ТАВАР!

Чакалята, цукеркі, жуйкі. Сокі і газаваныя напоі. Віны, кава і какава. Парфума.

Усе тавары з арыгінальнымі сэртыфікатамі.

Тэл. у Менску: 654 144, 564 100, 720 214; факс: 615 577.

КАФ "БАЦЬКАЎШЧЫНА"

ЗЬДЗЯЙСЬНЯЕМ

паездкі на мікрааўтобусах РАФ у г.Беласток Рэспублікі Польшча.
АДПРАЎЛЕНЬНЕ з чыгуначнага вакзалу Горадні штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка, а 8-ай гадзіне раніцы.
На білеты і ваўчары зьвяртацца на адрас: г.Горадня, вул.Савецкая,10, п.1 з 10.00 да 17.00.

Тэл. 45-29-59.

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012

ARS LONGA, VITA BREVIS

Ужо больш як год у Горадні дзейнічае прыватная галерэя "У майстра". Сам факт існаваньня падобнага салону можа толькі радаваць, бо сёньня адно дзякуючы ініцыятыве энтузіястаў і дапамозе прадпрыймальных людзей дынамізуецца мастацкі працэс і ўзбагачаецца культурнае жыцьцё горада ды, без перабольшваньня, цэлай краіны.

- Спачатку было вельмі цяжка, таму што займацца ладжаньнем мастацкіх выставаў, арганізоўваць кожны месяц прэзентацыі - справа непрыбытковая, калі ўвогуле не стратная, - гаворыць дырэктар галерэі "У майстра" спадарыня Алена Пілічава. - Аднак, калі нічога не рабіць, сядзець, паклаўшы рукі, жыцьцё будзе здавацца шэрым, нудным і нецікавым. Вось мы і шукаем розныя шляхі, каб трымацца неяк у гэты няспрыяльны для усіх час на паверхні, бо галоўная наша задача - дапамагаць творцам і несьці радасьць людзям...

Сапраўды, за адносна невялікі перыяд сваёй дзейнасьці галерэя "У майстра" згуртавала вакол сябе творчую інтэлігенцыю Горадні, прыцягнула да супрацоўніцтва мастакоў з іншых мясьцін Беларусі, наладзіла сувязі з калегамі з блізкага і далёкага замежжа. Акрамя ўсяго, у маленькім памяшканьні галерэі часта адбываюцца вечарыны аўтарскай песьні, паэзіі, музыкі і авангардовага балету.

У мінулую пятніцу адкрылася чарговая выстава. Як заўсёды, шмат гасьцей, фотабліскавіцы, відэакамеры, чырвонае віно, усьмешкі і апладысменты. Гэтым разам прадставілі гледачам свае працы студэнты III курса Акадэміі мастацтваў Беларусі: Сяргей Стома (Горадня), Ігар Баранаў (Менск) і Дзяніс Сінюгін (Гомель). Хлопцы стварылі своеасаблівы трыумверат, у межах якога кожны вольны зьдзяйсьняць свае задумы, эксперыментаваць, адлюстроўваць асабісты ўнутраны сьвет. Гледзячы на працы маладых, заўважаеш, што аўтары пакрысе намацваюць уласныя шляхі, карыстаюцца разнастайнымі тэхнікамі выкананьня, не спыняюцца на дасягнутым, а знаходзяцца ў пошуку, кшталтуюць творчую індывідуальнасьць. Дарэчы, нядаўна Сяргей, Ігар і Дзяніс прэзентавалі свае працы на міжнароднай выставе ў Афінах.

- Вельмі прыемна бачыць на адкрыцьці выставы столькі народу, раздаваць аўтографы, выслухваць падзякі, парады і віншаваньні, - прызнаецца ў прыватнай гутарцы Ігар Баранаў. - Гэта натхняе і заахвочвае да далейшае працы.

Застаецца дадаць, што айчыннае мастацтва, нягледзячы на сацыяльна-палітычную нестабільнасьць, інтэнсіўна развіваецца, у чым пераконваюць штомесячныя імпрэзы ў галерэі "У майстра". На вялікі жаль, беларускі ART-бізнэс яшчэ кволае немаўлятка, яму расьці ды расьці. Тым ня менш, там-сям паўстаюць прыватныя галерэі, што спецыялізуюцца на беларускім мастацтве, выдаюцца каталогі, плакаты, карацей кажучы, ладзіцца здаровы, незалежны ад дзяржаўнага афіцыёзу мастацкі працэс. Як ні круці, але старажытны афарызм Ars longa, vita brevis ня траціць сваёй актуальнасьці. Вось і перамагае мастацтва недасканалую рэчаіснасьць, бо яно вечнае, а жыцьцё такое кароткае...

Людвік САРОКА.

НА ЗДЫМКАХ: мастакі Ігар БАРАНАЎ і Сяргей СТОМА; фрагмент экспазіцыі. Фатаграфаваў Яраслаў ВАНЮКЕВІЧ.

АД РАДАСЬЦІ ДА ТРАГЕДЫІ...

Адна з сёлетніх раніц для жыхароў вёскі Лукі Карэліцкага раёна пачалася з гукаў сірэны пажарных аўтамашын. Вяскоўцы насуперак традыцыям выратавалі крыху больш звычайнага і гэта невыпадкова: напярэдадні мясцовая жыхарка аддавала сваю дачку замуж.

Скончылася гулянка позна. Мясцовыя жыхары разышліся па сваіх хатах,маладажоны пайшлі начаваць да суседзяў, а пяцёра гасьцей засталіся ў хаце, дзе праводзілася ўрачыстасьць.

Раніцой састарэлая маці гаспадыні прышла дапамагчы па гаспадарцы. У печы ўжо палілася. Жанчына паставіла бліжэй да агню чыгун з тлушчам, каб прыгатаваць неабходную страву, накрыць на стол ды частаваць гасьцей, якія павінны былі хутка прачнуцца.

Раптам людзі схамянуліся ад страшэннага крыку. Мужчына ў імгненьне вока апынуўся на кухні: там разгуляўся агонь, а жанчына, нібы палаючы факел, кідалася ў бакі, шукаючы ратунку. Стаў ратаваць яе, але дзе там...- ня змог. Праз агнявыя языкі прарваўся назад. Госьці, што засталіся ў памяшканьні, нават не зразумелі:што адбываецца. Хто біў шыбы вакон, выкідаючы на вуліцу ўсё, што траплялася пад рукі: хатнія спальнікі, падарункі маладым. Ратаваліся, у асноўным, праз кухню, скакалі праз агонь, атрымліваючы цяжкія апёкі і трацячы прытомнасьць. Пачалі зьбягацца і суседзі. Патэлефанавалі ў калгасную механічную майстэрню (добра ведалі, што там стаяла аўтамашына добраахвотнай пажарнай дружыны, ды з ранку да вечара дзяжурыў там штатны вадзіцель. Павадамілі таксама і ў ваенізаваную пажарную часку райцэнтра.

Але, як гавораць, дзе тонка, там і рвецца. Тым больш, што ў апошнія гады многія кіраўнікі аб'ектаў сельскай гаспадаркі Гарадзенскай вобласьці скасавалі апошнія міжгаспадарчыя пункты пажарнай аховы. Вынік аказаўся нярадасным. Населеныя пункты ў сувязі з гэтым зусім засталіся без пажарнай дапамогі, а ўлічваючы адлегласьць паміж шматлікімі вёскамі і райцэнтрамі, дрэнную тэлефонную сувязь і дарогі, дапамога прыходзіць тады, калі ўжо ад хаты застаюцца галавешкі ды фундамант. У дадзеным выпадку атрымалася, што штатны вадзіцель пажарнай аўтамашыны яшчэ не прыйшоў на дзяжурства, а за руль сеў іншы кіроўца. Па дарозе падабраў і штатнага. Прыехалі на пажар абодва. Аказалася, машына няспраўная: выбівала рычаг раздатачнай каробкі, а без гэтага агрэгата, як вядома спецыялістам, ваду на пажар падаць немагчыма. Штатны вадзіцель сеў у кабіну і стаў трымаць рычаг, а другі пачаў падаваць ваду. Даў такі ціск у насосе, што пажарныя рукавы ня вытрымалі, парваліся і разьляцеліся ў бакі.

Засталося толькі чакаць дапамогі з райцэнтра. У хуткім часе на месца здарэньня прыехаў каравул Карэліцкай ваенізаванай пажарнай часкі. Агонь пасьпеў ужо ахапіць увесь дом і пажарным нічога не засталося, як датушваць пажар ды выратоўваць суседнія будынкі.

Вынік пажару сумны: загінула жанчына, а яшчэ пяць чалавек з цяжкімі апёкамі зьмешчаны ў шпіталь. Медыкі абнадзейваюць, што яны будуць жыць, але лекаваньне працягнецца доўга.

Чаму адбыўся пажар?

Гэта прычына рэдка сустракаецца ў зводках пажарнай службы. Часьцей за усё прычыны такія: неасьцярожнасьць у абыходжаньні з агнём, гульня дзяцей з запалкамі, няспраўнасьць электрагаспадаркі, пячнога ацяпленьня, электрабытавых прыбораў, а таксама няправільная іх эксплуатацыя. У дадзеным выпадку, калі тапілі ў печы тлушч у чыгуне, ён загарэўся, а састарэлая жанчына нічога лепшага не прыдумала, як ліць на полымя ваду. Спрацаваў адпаведны стэрэатып, але ня ўсё гасіць вадою. Палаючы тлушч агнявымі кроплямі разьляцеўся ва ўсе бакі, загарэлася адзеньне на старой, загарэліся рэчы ў памяшканьні...

Ад радасьці да трагедыі хапіла аднаго кроку.

А.БАХАРЭВІЧ,
начальнік абласнога цэнтра супрацьпажарнай прапаганды пры УВПС.

КРЫМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

ЗАБОЙСТВЫ

Прыкметна абцяжарылі крывавую статыстыку два дні - пятніца і нядзеля.

Спачатку, у Ваўкавыскім раёне, застольнае непаразуменьне ўзьнікла паміж жыхарамі мясцовых вёсак Дубаўцы і Дубна. У выніку бойкі больш старэйшы вясковец ад атрыманых пашкоджаньняў памёр на месцы.

У той жа дзень у вёсцы Трэцьцякоўцы Лідзкага раёна ў доме N 5 былі знойдзены з мноствам колата-рэзаных ран трупы мужчыны і жанчыны. Праз суткі забойца быў выкрыты.Ім аказаўся мясцовы жыхар, які зьдзейсьніў злачынства на глебе рэўнасьці.

У нядзелю ў доміку пансіяната "Сьвіцязь" быў знойдзены труп аднаго з адпачываючых з Баранавічаў без бачных цялесных пашкоджаньняў. Але праведзенае ўскрыцьцё падказала пра гвалтоўную прычыну сьмерці.

РАЗБОЙ

Падзея, якая адбылася ноччу на шашы Менск-Горадня ў Іўеўскім раёне засьведчыла, што пасьля некаторага зацішша "Паўночны напрамак" - зноў у модзе.

Тут трое "рэкетмэнаў", узброеных аўтаматам і пісталетам спынілі "Ікарус" з падмаскоўнага горада Электравуглі і правялі шчыльны агляд багажа пасажыраў. У выніку здабычай злачынцаў сталі 15 тысяч долараў і 80 тысяч расейскіх рублёў.

Відавочна, што калі гэтыя "наезд" сыдзе ім з рук, у гэтым раёне можна чакаць новага ўсплёску дарожнага рэкету.

ПАДПАЛЫ

На тыдні зарэгістраваны два невыпадковыя пажары. Спачатку было падпалена лецішча каля вёскі Караліно Гарадзенскага раёна. Дом, 6х9 метраў, разам з маёмасьцю згарэў.

А на завулку Жалезным у Горадні невядомы спрабаваў падпаліць прыватны гараж, але ў выніку толькі згарэла рабочае адзеньне і ручкі рыдлёвак.

Высьветлілася, што паміж дзьвума гэтымі падзеямі, як кажуць крыміналісты, ёсьць прычынная сувязь, бо абодва аб'екты злачынных замахаў належаць дырэктару аднаго з малых прадпрыемстваў.

НЯШЧАСЬЦІ

За мінулыя дні адбылося даволі многа розных няшчасных выпадкаў. І толькі адно з іх можа выклікаць усьмешку - гэта калі аднаму з рабочых "Радыёпрыбора" на галаву ўпала дрэва, якое пілавалі рабочыя зелянгаса на вуліцы Пушкіна.

Што датычыць іншых...

У вёсцы Капцёўка гарадзенскага раёна дзесяцікласьнік мясцовай школы неабачліва параніў сабе нагу падчас неасьцярожнага абыходжаньня з паляўнічай стрэльбай бацькі.

У скляпеньні дома па вуліцы Сацыялістычнай знойдзены амаль паўгнілы труп мужчыны 40-45 гадоў бяз бачных цялесных пашкоджаньняў.

У Ваўкавыскім раёне трактарыст калгаса "Радзіма" падчас работы ў полі выпаў з кабіны трактара і трапіў прама пад кола. Вынік - сьмяротны.

У.ДАНІЛОВІЧ.

СПОРТ

ВЕЛАСІПЕДЫСТЫ АДКРЫЛІ СЕЗОН

У Горадні адбылося адкрыцьцё сезона веласіпедыстаў. Яго адкрылі юніёры гонкай на 15 кіламетраў з разьдзельным стартам. Сьледам за юніёрамі ўзялі старт і дарослыя спартоўцы. Пасьля старту сеньёраў прызы на дзесяцікіламетровай дыстанцыі разыгралі юнакі і дзяўчаты. Пераможцамі ў гонках сталі: у юніёраў - Сяргей Маставіца, у мужчын - Віктар Мурыгін, у юнакоў - Аляксандр Віткоўскі, у дзяўчат - Аксана Маісеенка.

Г.ГУЛЕЎСКІ.

«АТЛАНТ» - ЧЭМПІЁН

У Менску адбыўся пяты заключны тур першынства Беларусі па футболу сярод мужчынскіх каманд. Перад заключнай гульнёй навалукомскі "Энергетык" на адно ачко апярэджваў сваіх галоўных праследвальнікаў у барацьбе за залата - менскі "Атлант". Менавіта сустрэча паміж гэтымі двума калектывамі ў апошні дзень тура і вызначыла пераможцу.

Забіўшы два безадказных мячы ў вароты "Энергетыка", менчукі ўпершыню здабылі чэмпіёнскі тытул, на другім месцы футбалісты з Навалукомля, трэцця - гульцы клуба "Дуброўка" з аршанскага раёна. Лепшым галеадорам чэмпіянату(паводле забітых мячоў) стаў Алег Альховік з "Атланту".

Наступныя сустрэчы беларускія міні-футбалісты правядуць у змаганьні за кубак Эўрапейскіх чэмпіёнаў (красавік-травень), а затым нацыянальная зборная возьме ўдзел у чэмпіянаце Эўропы, які, дарэчы, адбудзецца ў Мароке.

ТРЭЦІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ

Стартаваў трэці нацыянальны чэмпіянат Беларусі па хакею з шайбай. У першым туры, як і меркавалася, перамаглі больш вопытныя клубы. Менскі "Цівалі" прайграў (9:0) "Белсталі" з Жодзіна, Гарадзенскі ХК "Нёман" у гасьцях перамог сталічны клуб "Юнацтва" (6:2), Навапалацкі "Палімір" на сваёй пляцоўцы з лікам 10:5 нанёс паражэньне менскаму "Тарпеда".

Чэмпіянат пройдзе па двухкругавой сыстэме з раз'ездамі і скончыцца напрыканцы красавіка.

Г.А.

ЮНЫЯ ТАЛЕНТЫ Ў ГОРАДНІ

У выставачнай зале Новага Замку Горадні адкрылася выстава юных мастакоў Гарадзеншчыны. Свае працы прадставілі юныя творцы з усіх рэгіёнаў Прынёманскага краю.

НА ЗДЫМКУ: цікава і дарослым, і дзецям.

Фатаграфаваў: У.УЛАДАСЕВІЧ.

КОМПЛЕКС БАНК

Валютны ВЕКСЕЛЬ -

Гадавыя працэнтныя стаўкі па вэкселям "па прадстаўленьню" для юрыдычных і фізічных асоб

ТЭРМІН РАЗЬМЯНЧЭНЬНЯ Ў БАНКАЎСКІХ ДНЯХ	СУМА ЗЬДЗЕЛКІ Ў ДОЛ. ЗША ПРАЦЭНТ ГАДАВЫХ		
	ад 1,0 да 4,7	ад 4,7 да 20,0	ад 20 да 100
ад 5 да 30	6	8	9
ад 31 да 60	11	12	14
ад 61 да 90	14	15	20
ад 91 да 360	18	21	23

універсальны сродак разьліку

г.Горадня, БЛК 6а тэл. 0152/ 31 25 14

КАМУФЛЯЖНЫЯ КАМБІНЕЗОНЫ ДЛЯ АНГЕЛЬСКАГА ВОЙСКА

Мацнеюць дзелавыя стасункі гарадзенскіх швейных прадпрыемстваў з ваеннымі ведамствамі краін НАТА. Нядаўна на вытворчым аб'яднаньні "Сузор'е" распачалі выпрацоўку бронекамізэлькі для дэсантных войск Паўночнаатлантычнага пакту, а некалькі дзён таму, на аб'яднаньні "Надомная праца" на канвеер пастаўлены пашыў камуфляжных камбінезонаў для патрэб ангельскага войска.

А.С.

ПРАКУРАТУРА ПРАЦЯГВАЕ ШУКАЦЬ ВЕДЗЬМАКА

Як паведамілі сьледчы па асабліва важных справах рэспубліканскай пракуратуры В.Камароўскі, сьледзтва па справе, зьвязанай з публікацыяй у газеце "Свабода" паэмы "Лука Мудзішчаў - прэзідэнт", працягнута да 6 траўня. Ён сказаў, што пракуратуры нават з дапамогай аўтаравядчай экспертызы пакуль не ўдалося высьветліць, хто ж хаваецца пад псеўданімам Вядзьмак Лысагорскі.

Наўрад ці і пасьля 6 траўня сьледзтву стане вядома сапраўднае імя аўтара паэмы "Лука Мудзішчаў - прэзідэнт". Таму, хутчэй за ўсё, пракуратура паспрабуе прыцягнуць да адказнасьці галоўнага рэдактара "Свабоды" І.Германчука. Аднак зрабіць гэта будзе даволі складана, бо ён зьяўляецца дэпутатам парламанта.

СІМ

УДАКЛАДНЕНЬНЕ

У "Пагоні" N12 за 24-30 сакавіка 1995 года ў нататцы "Актыўнасьць" па віне рэдакцыі былі зьмешчаны не да канца правераныя факты.

Рэдакцыя прыносіць прабачэньне дырэктару лідзкай школы N15, дэпутату абласнога савета спадару А.СОКАЛУ.

"ПАГОНЯ"

Рэдактар М.МАРКЕВІЧ.

Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд "БАЦЬКАЎШЧЫНА".

Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня, вул.Дамінікаская, 1.

Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.

Газета выдаецца па пятніцах 4 разы на месяц.

Пры передруку спасылка абавязкова. Рэдакцыя не нясе адказнасьці за зьмест разьмешчанай у газеце рэкламы. Індэкс 63124.

Фотанабор, афсетны друк. Гарадзенская абласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г.Горадня, вул.Паліграфістаў,4.

Заказ 1331.

Наклад 10944 паасобнікі.

Нумар падпісаны да друку 6.04.95, у 17.00

© PDF: Kamunikat.org 2012 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012